

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

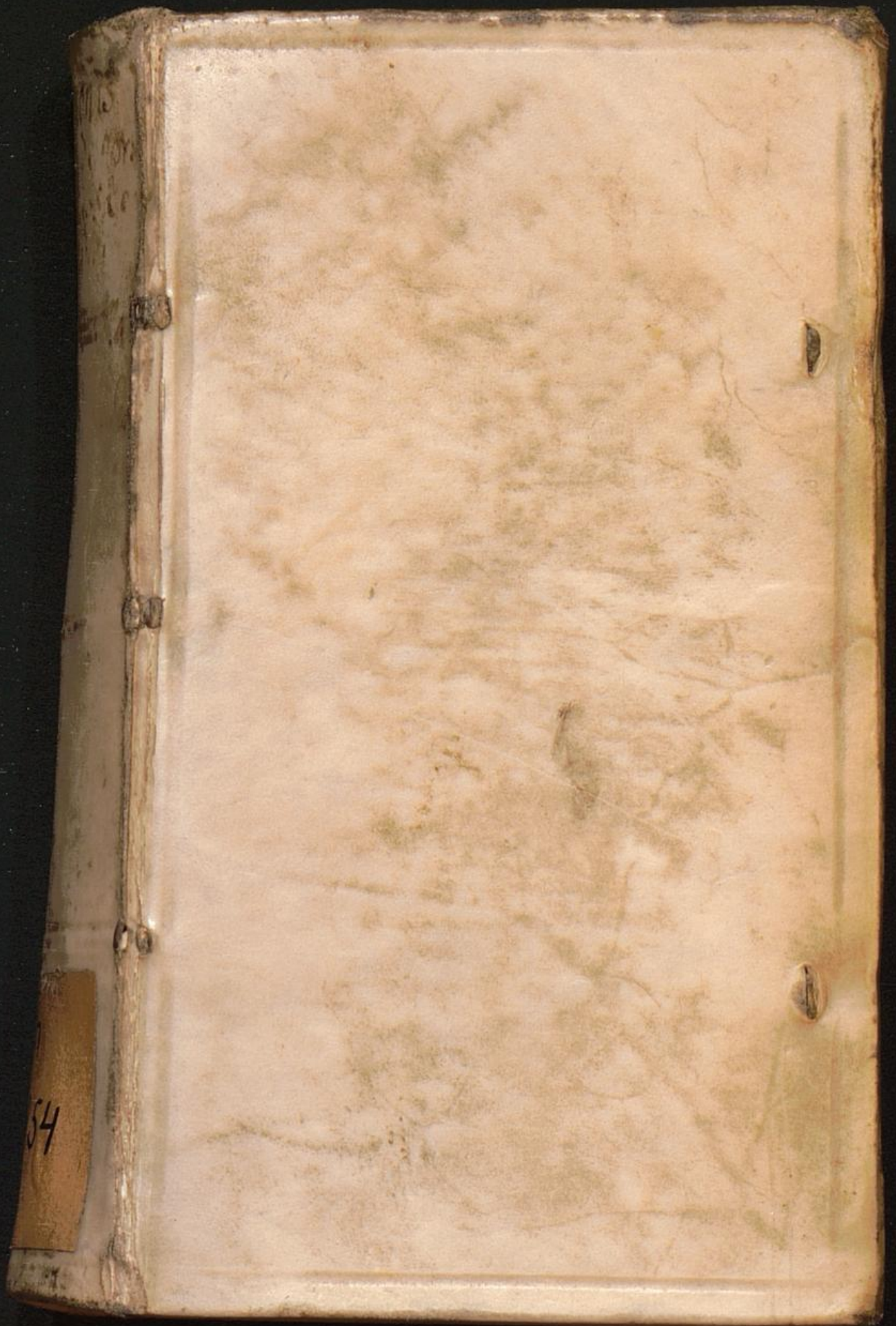
Universitätsbibliothek Paderborn

Memoriale Vitae Domini Et Salvatoris Nostri Iesv Christi

Alfonso <de Madrid>

Coloniae, 1608

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48900](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48900)

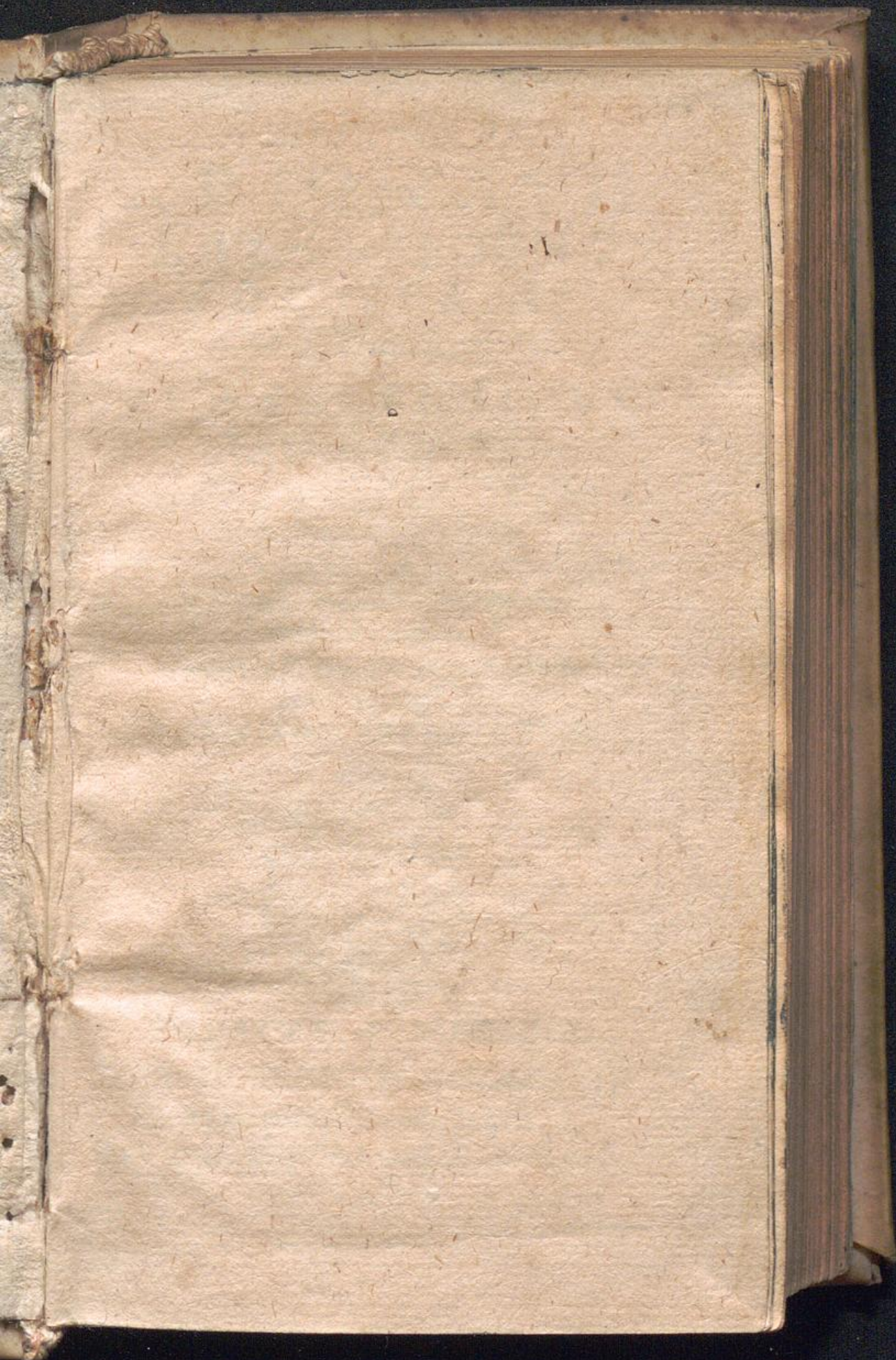

64

Th. 2854.

f. III
2.

MEMORIALE
VITAE DOMINI ET
SALVATORIS NOSTRI
IESV CHRISTI.

SEPTEM ELEGANTES AC
pias continens Meditationes, sin-
gulis hebdomadæ diebus
deseruientes.

AR. P. ALPHONSO MADRILIEN-
si Ord. S. Francisci Hispanicè conscriptum,
nunc recenter in Latinam lin-
guam translatum.

COLONIAE,
Sumptibus Ioannis Kinckes.
ANNO M. DC. VIII.

P R A E F A T I O.

ET IS 'à me, Illustriss.
 Domina, instructionem
 quandam, qua ad pietatem
 & deuotionem animi
 tuum possis excitare:
 preclara profectò & sancta est hæc
 tua postulatio, & digna, qua à me ser-
 uo tuo in Christo, spirituali, tibiq; ad-
 dictissimo audiatur, & pro viribus per-
 ficiatur. Nam secundum sapientissi-
 mi Redemptoris nostri sententiam: In
 nouissimis diebus refrigescet chari-
 tas multorū, quasi id parū damni &
 incōmodi adferat. Quando in anima-
 bus nostris preciosum hunc thesaurum
 imminui, & diuini amoris feruorem in
 illis restingui sentimus, omnium cum dili-
 gentia eritendum nobis est, vt illum
 reparemus & succendamus. Inter ea
 autem quæ nos in presenti vita ad san-
 ctissimum hunc amorem possunt inflā-
 mare precipuum est, considerare im-
 mensam DEI bonitatem, quæ, secun-
 dum Apostolum in omnibus quidē ope-
 ribus eius elucet, at maximè in pretio-
 sissimè

fiffimi Filij eius IESV Christi, Magi-
 stri & Domini nostri incarnatione re-
 splendet, atque in toto sanctissima ac
 perfectissima vita & salutaris doctri-
 na cursu ac progressu nobis manifesta-
 tur. Hanc ob causam DEVS Pater
 clementissimus, ac perfectionis nostrae
 zelator maximus, constituit illum no-
 bis ob oculos mentis, tanquam exem-
 plar perfectissimum, vt in illud respi-
 cientes, reformaremus, exornaremus,
 & repararemus animas nostras vitia-
 tas & deformatas per peccatum. Ius-
 sitq; vt susciperemus eum in Doctore,
 cui in omnibus fidem adhiberemus, &
 in Ducem, quem sequeremur. Idcirco
 S. Bonaventura Doctor Seraphicus,
 huic voluntati Dei Patris se confor-
 mans, adhortatur nos, vt in omnibus
 operibus, ob oculos nobis constituamus,
 vitam & doctrinam sanctissimam Re-
 demptoris nostri, tanquam speculum,
 in quod intueamur. Vt quemadmodum
 illi qui se exornare & componere vo-
 lunt, speculum semper ante se haben-
 tes, tollunt ea quae non necessaria, aut
 indecora: addunt & assumunt, quae ad

corporis ornatum secundum regulas civilitatis, idonea sunt: ita qui animas suas omni virtutum perfectione cupiunt adornare, in perfectissimum hoc exemplar assiduo intuentes, conforment se illi in omnibus actionibus suis, iuxta vires humanae fragilitatis. Nam uti Sanctus Augustinus testatur, nullum in hac vita committi potest peccatum, nisi desiderando ea quae CHRISTVS contempsit, & fugiendo ea, quae summa illius Maiestas, per summam humilitatem & incomparabilem patientiam sustinuit & amplexata est. Eadem est omnium Sanctorum, qui cogitationes suas literis commendarunt, doctrina, quotidiano usu & experientia ab eis comprobata.

Consideratio enim sanctissima vitae Christi Servatoris nostri, eximiam & admirandam habet virtutem provocandi, attrahendi & inflammandi animas nostras ad devotionem. Hoc admirande virtutis instrumento utebatur Propheta, ut in se divini amoris ignem succenderet, quando ait: In
Medi-

Meditatione mea exardescet ignis, videlicet diuini amoris. Et alibi: Re-
nuit consolari anima mea, id est, in
huius mundi rebus, memor fui Dei &
delectatus sum.

Eandem sanctissimam CHRISTI
vitam secum meditabatur celestis
Sponsa, quando ait in Canticis. Fasci- Cant. 1.
culus myrrhae dilectus meus mihi,
inter vbera mea comorabitur. Myr-
rha quae amara est, significat Christi li-
beratoris nostri vitam dolorum ac sup-
pliciorum amaritudine refertam, de
qua sponsa, id est, sancta anima facit
sibi fasciculū quem in sinu gestet: quā-
do tormentorū ac dolorū eius recorda-
tur, & vitā Christi assiduō in corde suo
per meditationem circumfert. Sic fa-
ciebat deuotissima Christi spōsa S. Ce-
cilia, quae Christi Euangelium in sinu
suo virgineo, omni tempore circumge-
stasse legitur: quo ad diuinum amorem
se inflānaret: Nam assiduē secum tra-
ctabat & expendebat Christi Serua-
toris vitā, actiones & perpeſsiones: hac
aut consideratione tā eximiā consecu-
ta est animi puritate & integritatē, vt

continuum Angelorum consuetudinem ac familiaritatem meruerit, qui eam affectabantur, custodiebant, eiq³ muneribus à caelesti Paradiso, eo etiã tempore quando talia in terris minimè reperiebantur, allatis, ministrabant. De illa enim memoria proditum est, quod cum Tiburtius frater Valeriani eius sponsi, ingressus fuisset oratorium siue locum, in quo ipsa cum sponso suo precibus incumbebat, tam suauem Rosarum ac Liliorum odorem senserit, vt in medio Paradisi se constitutum existimaret. Admiratione igitur commotus rei tam inusitatae, quasiuit, vnde tam admirabilis odor, hyemali praesertim tempore, quando omnia frigore rigent procederet. Responsum ei fuit à B. Cecilia, hunc odorem ex corollis florum & rosarum, quas SS. Angeli ex Paradiso sibi & sponso attulerant, afflari.

Quapropter, nobiliss. Domina, ad excitandam in anima tua deuotionem vehementer expetitam, decreui sub breuitate (tanquã in memoriali quodam) sanctissimam dulcissimi liberatoris nq-

PRAEFATIO.

7

ris nostri vitam: & potissimas eius actiones tibi describere, nimis enim longum & operosum foret, eam sigillatim tractandam & considerandam suscipere, vniuersamq; hanc tractationem in septem Meditationes siue Contemplationes, totidem hebdomada diebus seruietes, distribuere: vt quemadmodum corporeus gustus ciborum varietate oblectatur, & recreatur: & simul etiam famem depellit: ita quoque anima tua quolibet hebdomada die particulare habeat mysterium, ex cuius consideratione, suam capiat voluptatem & recreationem. Spero autem de diuina misericordia, quod, si te toto cum mentis affectu, ad perfectissimam CHRISTI vitam, & dolores atque angustias quas DEI filius nostri amore perpassus est, contemplandas tradideris, quod anima tua non modo deuotionis adipe impinguabitur, sed etiam in diuino amore ita inflammabitur, vt omnem difficultatem & molestiam, quam rigor susceptae religionis secum adfert, non modo constanter sis toleratura, sed etiam magno

A 4 CUM

eum affectu, tanquam iugum suave ac
delectabile desideratura. DEVM pre-
cor, vt tibi suam largiatur gratiam &
benedictionem, vt ex paucis multa col-
ligens, in cogitationibus tuis extende-
re & augere possis hoc memoriale, ma-
gno cum desiderio te solandi, à me tibi
in Christo addictissimo, tuiq; in preci-
bus suis nunquam memoriam deponen-
ti conscriptum, cui tu quoque vt
eandem gratiam tuis feruen-
tioribus precibus rependas,
obsecro. Vale in
Domino.

F I N I S.

MEDI-

MEDITATIO

SIVE

CONTEMPLATIO

DIEI LVNAE.

Ac die considerabis immensam Dei bonitatem, qui cum ab æterno statuisset rationalem creaturam, id est hominem, quantum in se esset, beatificare, & ad caelestem gloriam perducere, atque hunc in finem singulari eum præ cæteris creaturis, nobilitate & excellentia in creatione decorasset; quâuis eum à tartareo serpente tentari, & in peccatum inobedienciæ labi sississet, non tamen omninò interire permisit: sed expediens iudicavit, eum reformare, & in statum salutis collocare: quod vt fieret dedit unigenitum Filium suum, in quo manifestè nobis declaravit, immensæ erga nos dilectionis suæ affectionem.

I. Animo reuolues, quomodo, imminente reparationis nostræ tempore, **D E V S** sacra-

25

missi-

tissimam Virginem MARIAM, & qua humanam carnem assumere decreuerat, ab omni peccato præseruauerit, & omni gratia virtutibusq; adornauerit. Virgo hæc iam inde à sanctissima cōceptione sua, Deo addictissima, illiusq; obsequijs integrè cōsecrata, summæ maiestatis eius oculis præbari, & gratia esse, meruit, tum propter humilitatē profundissimā, tum propter virgineam suam puritatem, vt S. Bernardus affirmat.

III. Considerabis quomodo sublimis & admiranda illa legatio (in qua DEVS Pater omnipotens, eam sibi in sponsam, & Filius in matrem poposcit, Spiritus sanctus quoque se in specialem custodē, instructorem & magistrum eius obtulit.) B. Virgini Archangeli Gabrielis ministerio perlata, & patefacta fuerit. Vbi expendes tecum profundam humilitatem animi eius, nihilominus generosi & heroici: eximiam responsionum eius prudentiam: & quomodo eodem instanti, quo ad insigne illud matrimonium quod inter diuinam

uinanam

DIEI LYNAR.

uinam naturam, & nostram humanitatem cōtractum fuit. Beatiss. Virgo suum præbuit assensum dicens, *Ecce ancilla Domini, fiat mihi secundū verbum tuum*: virtute Spiritus sancti sine hominis vllius cooperatione, sempiternum DEI filium conceperit. Contemplaberis præterea admirandam summi & omnipotētis Dei humilitatem. Nam is quem cæli cælorum, & totus terrarum orbis capere non sufficit, vtero Virginis vnius concludi & circumscribi non dedignatur, nec de loci illius angustia quæritur. Intueberis etiam diuinos ardores, charitatis incendia, & diuinorum beneficiorum agnitionem, quibus Sacratiss. Virginis cor refertum erat, cum secum expenderet, se ad tantam dignitatem, quantum nullo vnquam tempore sperare potuisset, sublatam, atque ad hoc electam esse, vt Dei mater nominari, in vtero suo nouem mensibus eum gestare, familiari ipsius cōuersatione & colloquio vti, atque pretiosissimum totius redemptionis, & liber-

ratis nostræ thesaurum custodire mereretur.

Aduertes denique quam admiranda & spiritualia inter se colloquia, hæ duæ excellentes animæ, B. videlicet matris, & sanctissimi filij contulerint. Quam etiam Beatiss. Virgo afflictionem & angustiam senserit, cum Iosephum sponsum suum, cum illam vterum gestare cernebat, turbari & sinistris suspitionibus agitari animaduerneret: & quomodo D E V S vtriusque consolationi prouiderit, dum Sanctum Iosephum, per Angelicam reuelationem, de conceptionis huius purissimæ Methodo & qualitate instruxit.

IV. Redigestibi in memoriam, & tecum expendes, quomodo Beatiss. Virgo sciens charissimam cognatam suam Elisabetham, sextum iam mensem vterum gestare, vti ex Angelico colloquio didicerat, charitatis igne succensa, & non minus perfecta humilitate ornata, ad eam visitandam, consolandam, ac in domus ministe-

rijs adiuuādam perrexerit. Multa in sacro hoc mysterio contemplanda veniunt: notari enim potest, itineris forma & sanctitas: visitationis modus, ac demum quam in ea cōsolanda & confirmāda methodum B. Virgo tenuerit.

Ex sanctissimis hisceysterijs, inter alia complura, quæ moraliter ad doctrinam nostram elici possunt, vnum duntaxat, ne formam memorialis libellus hic excedat, memoriæ imprimemus videlicet. Vt quando turbamur aut mœrore aliquo afficimur, eo quod videmus vel auditu accipimus, nonnullos de bonitate nostra minorem, quam par est, opinionem concepisse, siue propter malum & peruersum eorum iudicium, siue propter aliorum falsam informationem, nō statim despereamus, nec bona incepta deseramus: sed nos totos prouidentia sapientissimi & misericordissimi Domini & gubernatoris nostri, cū fide integra, & feruenti prece cōmittamus: Tū veī diuina maiestas nostri curā suscipiet.

facietque vt non innocentia nostra sine culpa malè tractetur, aut apud alios vilescat, sed pluris etiam quam antea æstimetur: quemadmodum sacratissima virgo post sinistram hanc suspicionem, maiori in reuerentia & honore à sponso habita fuit: imò Doctores quidam contemplatiui affirmât, eum post sanctissimæ Conceptionis eius ab Angelo reuelatione, vix oculos in sacrum ac venerandum vultum eius attollere ausum fuisse: Quam ei reuelationem Beatiss. Virgo precibus suis obtinuit, quæ vti docet Contemplatiui, maximo eum affectu sponsi sui turbationem Deo commendauerat. Ita etiam volunt nonnulli Doctorum, intelligi verba illa in Euangelio Matthæi. *Et non cognoscebat eam, donec peperit filium suum primogenitum.* Quibus duplicem tribuunt expositionem. Prima est: non cognoscebat eam, impediētibus videlicet hanc cognitionem splendoribus quibus Beatissima Virgo assiduò circūdabatur. Cùm enim in sacratissimo vtero suo, totam cælestis

Matt. I.

Iestis Paradisi aulam circumferret, quid mirum eam insolita quadam luce resplenduisse? Secunda est: Non cognoscebat eam esse tam eximiae dignitatis & excellētie, donec peperit filium. Tum enim planius ei hæc mysteria patefacta fuere, partim per Angelos, partim per homines. Eadem est sententia S. Chrysoctomi, qui in expositione illorū verborum S. Lucæ, *Et reclinauit eum in praesepio, quia non erat ei locus in diuersorio,* eundem his verbis sensum attribuit. *Lucæ 1.*

CONTEMPLATIO
diei Martis.

HAC die considerabis quomodo Beatiss. Virgo, sub finem noui mensis ad sacratissimum partum se præparauerit, assiduis precibus diuinum numē interpellans, vt sibi gratiam impartiretur, sanctissimum filium eius in nostra humanitate dignè tractandi, ei que seruiendi.

Considerabis etiam quomodo per eundem tempus necessariū fuerit sponso eius.

so eius Iosepho, ex Nazaretho Bethlehemum proficisci, vt illic inscriberetur, ac tributum à Cæsare Augusto impositum, dissolueret. Is autem cum Beatiss. Virginem sponsam suam, partui sciret esse vicinam, eamque in Bethlehem parituram esse, diuino spiritu id efficiente, intelligeret, decreuit eam itineris sui comitem assumere. Apparauit ergo sanctissima virgo lintheola, munda quidem sed vilia & exigui precij, quibus pretiosissimum infantem inuolueret.

Posteaquam Bethlehemum appulissent, (ordinante sic diuina prouidentia) nullum repererunt in tota vrbe, propter hominũ qui eo ad nomina sua danda, & tributum soluendum concurrerant, nimiam multitudinem, domicilium, in quo hospitarentur. Quapropter nocte propinquante, cum nullum inuenissent locum aptiorem & conuenientiore, vile quoddam stabulum, quod pauperũ vsibus deseruiebat, qui in vrbe hac veniẽtes, inibi animalia sua stabula-

bulabant, subierunt. Egredere hic in spiritu, obuiam generosæ, delicatæ, & verecundæ huic Virgini, & roga eam, vt domustuæ velit vti hospitio, & præcipuam ei cordis tui aulam, in qua requiescat & moretur attribue. Nam ex præsentia & conuersatione tam nobilis hospitæ, non poteris non eximia bona & comoda haurire: nobiletabit enim plurimum habitaculum tuum, & relinquet in eo signa & vestigia præsentis ac liberalitatis suæ: nec à vulgari magnatû more, qui idem facere consueuerunt, degenerabit.

In hoc stabulo, si rectè contempleris, inuenies illam forsitan in humili aliquo seruitio occupatam, nimirum, vel in præparando loco, cui proximum erat præsepium, pro instantis partus necessitate: vel in cibis pro sponsi sui cœna apparandis. Nam Beatiss. Virgo (vti contemplatiui affirmant) toto eo tempore, quo Dei filio grauida fuit, sine cibo permansit.

Sive

Si verò eam paulò seriùs intuearis, reperies eam in profundissima contemplatione immersam: ab ipso enim noctis crepusculo ad mediam vsque noctem, foelicissima hæc Virgo in feruētissimis precibus, & altissimis contemplationibus perstitit. Dominum rogans, vt se dignum Filij sui Sanctissimi ancillam constitueret.

Hora iam foelicissimi partus imminente, magno cum gaudio, sine vlllo dolore, & integritatis violatione DEI Patris & suum in hac lucem edidit filium: quem simulatque natus esset, vti Deū adorauit, & summa cum animi commiseratione, omnia quæ teneritudini eius conuenientia esse poterant, præstitit: secundum temporis necessitatem, locique possibilitatem & commoditatem, qui talis erat S. Luca affirmante, vt necessè habuerit pretiosissimum filium, pro lecto siue cunabulis in sordidissimi illius stabuli præsepio collocare, quia nullum in paupere hoc domicilio locum inueniebat commodiorem.

Possuat

Possunt hic considerari profunda humilitas, extrema paupertas, & zelus poenitentiae Domini & Salvatoris nostri IESU Christi; qui cum matrem, locum & tempus posset eligere: matrem nihil secius elegit pauperrimam; locum vilem & contemptum; tempus asperrimum & molestissimum; approbans hac ratione ea quae carni graua sunt & molesta, & contraria reprobans: quo ijs qui spirituales vitam inire, atq; in ea proficere vellent, consuleret. Quocirca persuadere nobis debemus certissimum id esse quod S. Bernardus ex hisce fundamentis quodam in loco infert, cum ait.

*Infans noster Christus, & si homo S. Bern. in
erat, tamen in principio apud Deum, serm. 2.
& Deus erat, eiusdem cuius nunc est, de Nati-
sipientia & potestatis, utpote Dei vir- uitat.
tus & Dei sapientia. Nasciturus ita-
que Dei filius, cuius in arbitrio erat
quodcunque vellet eligere tempus, ele-
git quod molestius est, praesertim par-
uulo & pauperis matris filio, quae vix
pannos haberet ad inuoluendum, praesertim
sepe*

sepe ad reclinandum. Et post pauca: Christus qui non fallitur, elegit quod carni molestius est. Id ergo melius, id vtilius, id potius eligendum: & quisquis aliud doceat vel suadeat, ab eo tanquam à seductore cauendum. Et rursus: Christus est promissus olim per Esaiam, Paruulus sciens reprobare malum & eligere bonum. Malum ergo voluptas corporis, bonum verò afflictio est. Siquidem & hanc eligit, & illam reprobat puer sapiens, verbum infans. Hucusque S. Bernard.

Qui vt ea quæ dixerat clariùs probaret testes adducit, vile stabulum, præsepe angustum, hyemalis temporis asperitatē, matrem pauperem, de qua nusquam legitur, quod domum, vineam, agrum, aut aliam hæreditatem possederit, quamuis non esset filia pauperum sed diuitum parentum: verum ipsa cum nosset, quanta bona secum adduceret paupertas, tum ad conscientia serenitatem, tum ad spiritualem requiem, iam inde à prima pueritia, totis eam viribus amplexata fuerat, conformans

mans se in hoc voluntati summi Regis & Domini, qui nostræ salutis & instructiōis gratia egenus factus est, & (vti de seipso in Euangelio affirmat) in hac vita nihil omninò proprii habuit, in quo caput suum sanctissimum reclinaret. Hanc ob causam pretiosissima hæc virgo putauit, etiam sibi conuenire, in hoc mundo vti Sanctus Ioannes Chrysostomus testatur, non modo diuitijs non affluere, sed nec ancillæ alicuius ministerio vti, aut simplicem equitaturam seu vile aliquod animal, quo tenera & delicata puella iter ex Nazaretho Bethlehemo agens, aut ex Bethlehemo domum rediens veheretur, possidere: verum ipsa sibi erat & ancilla & magistra.

Idem Sanctus Doctor affirmat, cui & Sanctus Hieronymus subscribit, Beatiss. Virgine colo & fuso, sibi & Filio victum quæsiuisse. Quocirca qui paupertate premuntur, non debent propterea se in foeliciores existimare, sed potius
magna

magnum solatium capere, ex consideratione extremę paupertatis, quã vident & contemplantur in eximijs & heroicis hisce personis, DEI matre ac filio.

Quod si quis dubitans interroget, cuius ergo fuerint animalia, quę (secundum communiorem & iam receptam cõtemplationem) Christum Redemptorem in præsepio iacentem venerati fuere. Respondent Doctores contemplatiui, illa aliorum qui similiter in idem stabulum, propter diuersorij inopiam, aut numerorum difficultatem diuerterant, esse potuisse.

*CONTEMPLATIO
diei Mercurij.*

HAC die considerabis, quomodo tenellus infans octauo die, in delicata & admodum sensibili carne sua, circumcisionem pati voluerit: ad quam licet obligatus neuiquam foret, attamen vt amorem & charitatem suam im-

men.

mensam vniuerso mundo pateface-
ret, voluit pretiosum sanguinem su-
um fundere in signum & arrhabo-
nem solutionis nostri litri, & vt nos
ab obligatione molestæ huius cir-
cumcisionis eximeret.

II. Considerabis infantem hunc
sicuti, nobilissima erat complexio-
ne, ita quoque carnem habuisse ad-
modum sensibilem, ideoque in cir-
cumcisione acerrimos dolores ex-
pertum fuisse.

III. Expendes tecum, quomodo
tertiodecimo post sacram suam Na-
tiuitatem die, ad sui cognitionem &
amorem gentes vocauerit, quarum
primitiæ fuere tres illi Reges, qui ab
Oriente, adorandi eius causa, mole-
stum iter susceperant. Vbi notabis,
fidem, deuotionem & humilitatem
horum Regum, qui ex longinquis
terræ finibus venerunt, vt Regi quem
sola fide cognouerant, adorationis
exhiberent obsequium: nec timent
in alieno Regno alium Regem que-
rere, in præiudicium & offensionem
eius, qui Regno illo potiebatur. Nō
etiam

etiam mundi iudicium sequentes, scandalizantur, ex loci vilitate, rerum omnium penuria, matris tenuitate: sed oculis integræ fidei excellentiam & maiestatem illius contemplantes, magna cum reuerentia & deuotione adorant: & adorationi munera iungentes, aurum, thus & myrrham offerunt, mysticis hisce muneribus, qualem de maiestate illius per firmam fidem, haberent opinionem, contestantes. Auro enim profitebantur, se credere ipsum esse Regem. Thure quod soli Deo offertur, ipsum esse Deum. Myrrha verò, qua mortuorum corpora perunguntur, ipsum nostri causa factum esse mortalem.

Posses hoc loco etiam contemplari, quam eximia cum gratia & prouidentia instructi fuerint & informati de altissimis nostræ fidei mysterijs, per sacratissimam Virginem: ad hæc quomodo Angelica apparitione admoniti fuerint, ne ad Herodem reuerterentur; quantas item gratias sancti Reges Deo retulerint, quod ipsos

iplos lumine fidei illustrare dignatus fuisset : quam denique eximio cum feruore, omnibus in locis per quæ iter agebāt, speciatim in Regnis & nationibus sibi subditis, Christi fidem annunciauerint & publicaerint.

IV. Considerabis, quomodo quadragesimo die preciosissimus puer in templum fuerit oblatus, & secundum legis præscriptum redemptus: quomodo item B. Virgo rite Purificationem suam compleuerit: quantumq; ex sancti Simeonis vatis, quæ filij eius amantissimi passionem ac mortem prophetico spiritu prænuñciabat, dolorem ac moestitiam conceperit.

V. Contemplaberis, quomodo impius Rex Herodes, cum se à tribus Magis delusum animaduerneret, puerum innocentem sæuo furore inquisierit non ad adorandum, sed ad perdendum. Cùm autem certò quisnam is esset agnoscere, & inter tot pueros illum discernere nõ valeret, omnes pueros in Bethlehem & finibus eius

b

edicto

edicto feroci, trucidari iussit. Quo-
modo adhuc S. Ioseph Angelica vo-
ce admonitus (Gabrielem Angelum
Doctorem contéplatini fuisse, aiunt)
pretiosissimam Virgine cum tenel-
lo infante in Aegyptum abduxerit.
Multa hic se offerunt contemplan-
da. Labor ac molestia itineris, eo
quod vastæ ac inhabitatæ solitudi-
nes ipsis peragrandæ fuerint: teneri-
tudo Beatissimæ Virginis: paupertas
quam in Aegypto per integrum se-
ptennium perpessi fuere, aliâq; mul-
ta exilio huic tam sæuo ac molesto
connexa: quæ si debito modo expé-
dantur, etiam durissimos animos ad
pietatem & compassionem mouere
possint.

V. Elapso septennio, per eiusdem
Angeli à quo prius de fuga moniti
fuerant, reuelationem, reuersi sunt
in Galilæam: vbi Christus à septi-
mo ad duodecimum vsque annum,
sine vlla sui manifestatione mora-
tus est. Anno ætatis suæ duodecimo,
cum ad templum Hierosolymita-
num cum Iosepho patre putatio,
& san-

& sanctissima Matre sua ascendisset, ipsis ignorantibus, & eum in aliorum cognatorum societate esse putantibus, Hierosolymis ad Doctores & legis peritos, in rebus diuinis per interrogationes, ac responsiones suas informandos remansit.

Hic contemplari, & animo sentire poteris tristitiam & animi merorem, quem caelorum Regina triduo illo, quo dilectissimi Filij sui praesentia orbata fuit, persensit. Necessitatem praeterea quam eo tempore sanctissimus ac tenellus puer passus est. Nam uti S. Bernardus contemplatur, coactus fuit Agnus sine macula, per plateas ostiatim cibum emendicare, ut caeteri pauperes, haecenus enim enutritus & altus fuerat labore manuum Gloriosissimae Matris suae, quae (uti Sanctus Hieronymus testis est,) suam & dilectissimi Filij vitam, colo & fuso sustentabat.

Peracto diuino officio, quod in templo celebrabatur, & finitis collationibus & disputationibus, quas cum

b 2 Docto-

Doctoribus sicut & alij pueri ingeniosi, at subtiliore spiritu, gratia maiore, & sapiētia profundiore instituerat, per plateas, instar aliorum pauperum & peregrinorum, cibum ostiatim emendicabat. Quis hic ei se iungere, illius uti contubernio, atque panis fragmentis quæ sanctus puer emēdicata, in sinum suum congererat, ab eo satiari merebitur? Quis eum his diebus hospitio excipiet?

Particeps hic esto, molestiarum, dolorum & angustiarū Beatiss. Virginis, quā contemplatiui aiunt, maximum his tribus diebus mœrorem ex eo sensisse, quod secum cōsideraret necessitatem, quam Sanctus puer in absentia sua passurus esset. Nam cogitare quod defunctus, aut ab Archelao Herodis filio, qui tum Hierosolymis imperabat, comprehensus esset (ut nonnulli Doctorum sibi persuadent) aut quod cælos vsque ad passionis suæ tempus, repetijset, nō contentus videlicet, ea societate qua in mundo utebatur, (ut alij contem-
plan-

plantur) non videtur aded cōforme,
iudicio tam excellenti & illumina-
to, cuiusmodi erat Beatiss. ac perfe-
ctissimæ Virginis.

VI. Considerabis, quid cor mater-
num senserit, quando illum in me-
dio Doctorum sedentem vidit ac re-
perit: quàm suauiter eum reprehen-
derit: quàm deniq; obedienter Chri-
stus matrem suam Sanctissimam, &
Iosephum patrem putatitium secu-
tus, & quàm humiliter eis subiectus
fuerit ad annum vsque trigessimum,
vti S. Euangelium testatur.

Hoc autem suo silentio vti melli-
fluus Doctor S. Bernardus ait, maio-
rem nobis dedit instructionē, quam
prædicando. Demonstravit enim ex-
emplo, ea quæ in nobis eximia sunt,
ad nostræ humilitatis custodiam si-
lentio esse tegenda & occultanda:
nam secundum S. Ambrosij admoni-
tionem, de prædari cupit, qui thesau-
ros suos palàm ostentat. Quapro-
pter assumamus nobis hoc ad morū
nostrorum instructionē, (iuxta Do-
ctorum citatorum doctrinam, & Re-

b 3 dem

demptoris nostri exemplum) vt gratias spirituales, quæ à DEO nobis impertita fuerint, non publicemus maximè ad gloriam & utilitatem nostram: sed ea ad humilitatis conseruationem, quam maximè certemus.

Si adhuc profundius mysteria præfata rimari, & contemplari uoluerimus, occurret nobis in eis aliquid secundùm Sanctorum doctrinam, notatu dignissimum: nimirum. Quando in Sacris scripturis aliquid legimus, quod non ita conueniens & conforme uideretur humanæ prudentiæ, utrum, tanquam si omnia signa, quæ metallorum inuestigatores in thesauris inquirendis, in quibus omnem suam collocant industriam, statuunt, cereremus, talia dicta vel facta Sacrarum literarum diligentius & acrius rimemur, & penetremus per contemplationem, quoadusque inueniamus in eis thesaurum doctrinæ spiritualis in illis latentem. Nam Sacræ literæ & actiones CHRISTI redem-

redemptoris nostri, tantæ sunt excellentiæ, vt omné humani spiritus sublimitatem & viuacitatem, vti S. Augustino affirmante, superent, ita vt ingenium nostrum, quantumuis acutum & acre sit, non habeat in talibus actionibus iudicandi potestatem, sed necessè tantummodò habeat instructione. Quod etiam Sanctus Paulus consulit, quando ad Corinthios scribens, ait: *Qui vult inter vos sapiens esse, fiat stultus, vt sit sapiens*, id est, non imitatur ita humanæ prudentiæ, vt illa ipsi occasionem præbeat doctrinæ Euangelicæ, id est, Redemptoris nostri & Sactorum Apostolorum iussis, & consilijs non obtemperandi: quædam enim in illis sunt, eaque non pauca, quæ regulis & legibus quas humana sapientia probas existimat, contraria esse videntur.

Mundus enim diuites beatos æstimat: at S. Euangelium contra beatos censet esse pauperes. Mundus magnam reputat esse infœlicitatem ac pudoré iniuria aliqua affici,

& eam sine vindictæ cupiditate placidè sustinere: at S. Euangelium beatos pronunciat pacificos, qui iniuria accepta ultionem non quærunt. Mundus beatos censet eos, qui apud magnates & principes in honore atque existimatione sunt, at S. Euangelium eos qui persecutionem patiuntur piuris faciendos esse affirmat, & sic de pluribus alijs. Ex quibus liquidò patet, sapientiam humanam & communem, legibus ac decretis diuinæ sapientiæ directè repugnare. Reuertamur modo ad propositum: Sic etiam possemus existimare (secundùm humanam prudentiam) inconueniens, & indignum esse, quod tantus Princeps, in cuius natiuitate omnia latantur & festum diem agunt, ad cuius iussione[m] substantiæ spirituales, Angeli & stellæ, partim ex proximis, partim ex procul distitis nationibus, Pastores ac Magos accersunt; à Magis qui ad eum adorandum, ac pro Domino ac Rege suscipiendum venerant, in vili pauperissimo stabulo, nullo celebri comitatu

stipa

stipatus, tenuibus panniculis inuolutus, atque à Parentibus, secundum mundi iudicium, infimæ cōditionis prognatus reperiatur. Poterat enim hoc aliquam sanctis hisce Regibus adferre dubitationem, vt, iuxta S. Ioannis Chrystostomi sententiam, dicerent. Si Rex est, vbi sunt insignia & apparatus regij? Nihil horum hoc in loco intuemur.

Ita quod DEVS voluerit Beatissimam Virginem MARIAM & S. Iosephum, ambos sanctissimos nullique culpæ affines, tantam molestiam & laborem perpeti, propter metum ac furorem crudelis Tyranni in regiones ignotas ad populos sceleratos, & idolorum cultui deditos, quales erant AEGYPTIJ, profugere, per loca deserta & inhabitata, qualia nonnulla in eo itinere, quod ex Iudæa in AEGYPTUM, quorum ab inuicem distantia secundum Cosmographos, est, feruoribus, ducentarum leucarum, ducit, cernuntur, iter agere, in eo itinere in manus latronum, vti Sanctus Anselmus con-

b s   tem

templatur, incidere, atque inter tam barbaras nationes, tanquam peregrinos conuersari voluerit: possemus putare id esse ab omni pietate alienum, præsertim cum hæc DEVS facilè sola voluntate potuisset auertere.

Eâdem ratione, quod ille qui venerat vt esset lumen mundi, & viam ad cœleste regnum ducentem demonstraret, vti ex Sancto Evangelio discimus: quasi otiosus (secundùm mundi opinionem,) bonam vitæ suæ partem traduxerit, ita vt in nulla Canonica scriptura legatur, eum post duodecimum annum vsque ad trigesimum, quicquam egisse aut dixisse, quod ad officium suum pertineret, videri posset rationi esse valdè dissentaneum, præsertim si attendamus in cœlesti hoc Doctore ingenium prorsus æquum, & perfectissima charitate decoratum: sed ita videbitur illis, qui sacra hæc mysteria leuiter tantummodo, & superficiei tenus percurrerint.

illi

DIEI MERCVRII. ✠

Illi autem qui ea penitus introspe-
xerint, & attentiori consideratione
secum expenderint, inuenient in il-
lis pretiosas margaritas & appara-
tum thesauri alicuius opulentissi-
mi, id est, doctrinas & instructio-
nes coelestes, quibus animæ eorum
in omnibus humanis actionibus in-
struantur & locupletentur. Vo-
luit enim à tribus Magis in vili tu-
gurio sine famulorum frequentia
comitatus, & sine vilo fastu, vilissi-
mis panniculis inuolutus, non si-
ne singulari DEI Patris prouiden-
tia reperiri, vt hac ratione manife-
stè omnibus daretur intelligi, Re-
gem recens natum, nihil habere
commune cum Regibus terrenis, &
imperium eius esse prorsus spiritua-
le ac diuinum, quandoquidem ni-
hil eorum haberet, quæ filij Princi-
pum huius sæculi, in natiuitatibus
suis habere consueuerunt: nō opes,
non voluptates, non ornatum, non
magnifica & superba palatia, quæ
omnia mundi huius Principes co-
mitari solent.

b 6

Idem

Idem Dominus sapienter ac pio
 voluit in tenera ætate sua persecu-
 tionem pati, & in exilium ire, simul
 cum Beatiff. Genitrice sua & S. Iose-
 pho, eximie sanctitatis hominibus,
 vt manifestè declararet, ad hoc vt
 gratia conseruetur, & in cordibus
 nostris augmentum capiat, optimum
 esse, è patria egredi, notorū & ami-
 corum societates ac familiaritatem
 relinquere, ne Herodes tyrannus
 puerum IESVM, qui eundē cum gra-
 tia locum inhabitat, in animabus
 nostris enecet.

Vt prætereà instrueremur, impio-
 rum persecutiones eos ferè, qui se-
 cundū Apostolum, piè in Christo
 viuere volūt, comitari. Quare sum-
 mæ cœlorum Reginæ & S. Iosepho
 nulla fuit irrogata iniuria, sed po-
 tius singularis exhibita gratia, quia
 oblata fuit illis occasio maiorem in
 cœlis gloriæ gradum promerendis
 nullum enim pedis vestigiū in hoc
 itinere posuerunt, quod in libro vi-
 cæ, vt abundanter & copiosè aliquā-
 do remuneretur, descriptum nō sit.

Dum

DIEI MERCVRII.

17

Dum namque oculis perfectæ fidei, spem gloriæ, quam lucrabantur cernerent : omnem laborem & molestiam itineris, quamuis difficillimi, suauem reputabant, & delectabilem. Eundem in nobis effectum producerēt hæ virtutes, si eo in gradu quo necesse esset à nobis possiderentur.

Quod attinet ad CHRISTI Domini silentium, tam diuturnum, Sancti Doctores aiunt, vti omnia ipsius opera & verba virtutum fuerūt materia, ita quoque silentium hoc admirandum in se continere mysterium. Vnde S. Bonaventura Doctor Seraphicus in Meditat. in vitam Christi ait : Parui forsitan æstimabis hoc Christi silentium, sed profecto non considerandum nobis est illud tanquam humile aliquid & contemptibile : Certissimum namque est, quod diuina ipsius Maiestas eo non indiguerit; sed quia in omnibus actionibus nostris nulla maioris momenti virtus, nec vlla etiã difficilior, quam humilitas, quæ nos ad voluntarium

b 7 nostra

nostri ipsorum contemptum disposuit, reperitur: idcirco celestis Doctor & magister, ut nobis virtutem hanc in semetipso demonstraret, voluit magnam ætatis suæ partem, ab anno videlicet duodecimo; vsque ad tricesimum in silentio transigere, nec quicquam agere vel dicere per quod in magna hominum reputatione atque existimatione posset haberi, vti postea fecit.

Ita Maiestas eum etiam tacendo, de rebus eximijs nos instruxit, demonstravit enim non parvipendendam esse humilitatem, quæ est inestimabilis pretij margarita, quam deuota anima totis viribus eniti debet, ut conquirit.

Eam verò eximiam virtutem, pro cuius amore Redemptor noster tot annis silentium tenuit, & contemptus vixit, ut adipiscatur, (iuxta sanctorum qui eam maximè coluerunt, & exercitarunt, doctrinam) quinque veluti instrumentis, quæ Sanctus Bernardus hoc pacto enumerat, videtur.

Primo

Primum est: humilia opera diligere, illa summo studio quarere, atque in illis iuuentis summa cum diligentia se exercere. Sint autem opera hæc talis naturæ & conditionis, vt superbus ea sine confusione sui ac verecundia tractare nequeat.

Secundum. Subiectioni assuescere, ac semper aliquem secum habere, cuius personam reueratur ac timeat, vt sic voluntatem suam frangere alterique submittere consuecat.

Tertium. Hominem inquirere, qui in omni virtute ac religione sit perfectissimus, in quo, veluti in speculo, gratias & virtutes quæ sibi desunt, possit intueri obliuiscendo vitiorum præteritorum, atq; omnium mundi vanitatum, & thesauros spirituales nunquam deficientes insestando & amplectendo.

Quartum. Assiduè recordari propriæ conditionis & fragilitatis, & in omnibus arrogantia motionibus, exemplo istorum sacrae Scripturæ verborum reminisci:

Vnde

Vnde superbis terra & cinis

Quintum. Inuisibilem DEI altissimi prouidentiam considerare. Quemadmodum enim is qui de peccatis suis confessus est, si alius aliquis præter confessarium, ea forsitan audierit, confunditur & erubescit, quod peccata sua alteri quàm confessario & patri suo spirituali pateant. Ita qui considerat Deum esse eorum inspectorem, nec ullam omninò cogitationem illum latere posse, confunditur, verecundatur & pudore suffunditur, si peruersam & arrogantem aliquem admiserit cogitationem. Atque hanc ob causam non modo contra aliqua speciatim, sed cõtra omnia vitia generatim, optimum est remediũ, in omnibus actionibus & motionibus sæper præ oculis habere Deum. Ceterum enim est quod ipse diuinos oculos suos in centrum cordis nostri ita intetè defigat, quasi nulli alteri rei intenderet, quam vt videat, quid agamus, & quomodo in omnibus cogitationibus & actionibus nos geramus.

Cum

Cum ergo hæc ita se habeant, se-
demur totis viribus eximiam hu-
militatis virtutem, quadoquidem
sine illa nec in cælesti doctrina pro-
ficere, nec aliquam virtutem acqui-
rere possumus. Vt enim Sanctus Ber-
nardus affirmat, humilitas omni-
bus virtutibus ita est necessaria, vt
sine illa non videantur esse virtutes,
sed vitia. Nam si charitatē aut aliam
aliquam virtutem à Deo impetrare
cupimus, necesse est, vt prius eam
per humilitatem mereamur: DEVS
enim gratiam suam humilibus lar-
gitur: & dona collata nullibi me-
lius quàm apud humiles conseruan-
tur; Spiritus sanctus etiam Esaia af-
firmante, requiescit tantummodo
super quietum, & humilem & tre-
mentem sermones Dei. Nam quem-
admodum cinis ignem & carbones
per noctem cōseruat ne extinguan-
tur, ita humilitas S. Bonauentura te-
ste, lumen diuinæ gratiæ, ceterarum-
que virtutum, conseruat. Humi-
litas denique, virtutes quas custo-
dit, perfectas reddit: quia secundum
Apo-

Apostolum, & S. Bernardi eadem
verba declaratis expositionem, *vir-*
tus in infirmitate, id est, in debilitate
& humilitate quam quis in semeti-
pso agnoscit, perficitur.

MEDITATIO

diei Iouis.

I. **H**AC die Considerabis quo-
modo misericordissimus
Redemptor & liberator no-
ster, tempus aduenisse intelligens,
quo caliginosam mundi huius obscu-
ritatem illuminaret, quod sacro ore
suo docturus erat, primum in se per
exemplum demonstrare voluit. Nam
vti S. Lucas Euangelista ait. *cæpit IE-*
SUS facere & docere. Et quia humi-
litas est firmissimum fundamētum,
super quo virtutum & Evangelicæ
doctrinæ ædificium fundatum est, eā
in primis exemplo suo illustrādam
& muniendam suscepit. Id autem vt
perficeret, Baptismate à S. Ioanne
Baptista, qui longè ipso tum perso-
næ dignitate, tum officio erat in-
ferior,

ferior, ita vt etiam, eodem S. Ioanne Baptista testante, non fuerit dignus qui corrigiam calceamenti eius solueret, tingi voluit.

In hoc autem Baptismo DEVS Pater apertè diuinitatem & doctrinam Seruatoris nostri comprobauit, voce cœlitus delapsa contestans ipsum esse filium suum dilectum, atque hac ratione totius mundi Doctorem & magistrum illum constituit & confirmauit. Nam vtî Euangelica historia testatur, Christo baptizato & orante, admiranda vox è cœlis descendens audita est. *Hic est filius meus dilectus, in quo mihi complacuit, ipsum audite.* Spiritus sanctus etiam non minus, clara de ipso tulit testimonium, descendit enim corporali sicut columba, in ipsum.

Docuit deinde pœnitentiam, dum statim post baptismum susceptum ad deserta loca se contulit, vbi quadraginta diebus continuis ieiunando, famem vtî sancti Doctores affirmant, maximâ sustinuit, carnemq;
suam

suam sanctissimam & innocentissimam, nulla unquā peccati labe contaminatā maceravit & affixit. Permisit ibidem à Sathana se tentari, ve nos instrueret, qua potissimum ratione diabolicæ tentationes sint superandæ.

II. Considerabis SS. Apostolorum vocationem, qui in Euangelij prædicatores, & nostræ salutis administratos electi fuere, admirandam, quæ illos imbuit doctrinam: singularem, quæ cum illis egit comitatem & affabilitatem; nam conuersatio illius eam suavis & gratiosa fuit, vt qui semel eam gustasset, quotiescunque illam sibi in memoriam redigeret, à lachrymis & suspirijs sibi temperare non valeret. Hinc de nonnullis ex collegio Apostolico viris, speciatim de S. Petro, Christi Vicario legimus, continuos lachrymarum riuos, ex oculis eius scaturire solitos fuisse, ita vt etiam propter nimiam lachrymarum ex oculis eius decurrentium vim, corpus ipsum exaresceret: Aiebat enim se nunquam dul-

cissi-

DIEI IOVIS. 41

ciffimæ conuerfationis Domini & Seruatoris nostri IESV Christi recordari poffe, quin ingentē lachrymarum, quæ non aliter ac naturales fontes ex oculis eius fcaturiebant, copiam profunderet. Publicani & peccatores hac admirabili comitate ac conuerfationis dulcedine allekti, securè ad eum accedebant. Hæc Matthæum ad conuerfionem traxit: hæc Magdalenzæ animū expugnauit: hæc Zachæum publicanorum principem ad spem vnice excitauit: hæc Chananæam ad salutem filiz sperandam permouit: hæc Samaritanam instruxit: hæc mulierem adulteram, abfoluit & liberam abire permisit.

III. Expende tecum, quomodo Christus in sermonibus fuis ad populum, vitia femper reprehenderit, & virtutes laudauerit, & ad earum ftudium eos excitauerit: quamuis id cū maximo vitæ fuæ discrimine fecerit, ac denique pro eo etiam mortem oppetierit. Multos præterea paffus fuerit æmulos & perfcutores, quos infigni cum charitate
ac pæ-

ac patientia toleravit. Contem-
beris adhuc excellentissima opera
miraculorum, eius quæ manifestè
declararunt ipsum esse verum DE-
VM. Nam cæcis visum, infirmis sa-
nitatem, mortuis vitam restituere,
aliaque similia quæ edidit opera pa-
trare, sine autoritate ac potentia
divina fieri non poterat. Declara-
vit etiam humanitatis suæ verita-
tem, manducando, bibendo, dor-
miendo, lassitudinem & alias mo-
lestias & necessitates quibus hu-
manum genus obnoxium est, susti-
nendo.

IV. Considerabis quomodo immi-
nente perpeffionis suæ tempore vt
clariorem nobis inæstimabilis erga
nos dilectionis suæ, notitiam relin-
queret, amoris familiarioris signa
nobis exhibuerit. Hunc namque in
finem sanctissimum Altaris sacra-
mentum instituit, largiens nobis
preciosissimum Corpus suum in ei-
bum, & sacratissimum Sanguinem
suum, in salutarem æternæ redem-
ptionis potum.

In admirabili hoc opere demonstravit infinitam potentiam suam, quæ ad cōversionem vnius substantiæ in aliam prorsus necessaria est. Profundissimam sapientiam suam, quæ talem methodum adinuenit, quo nos per continuam præsentiam suam consolaretur. Immensam denique charitatem & ineffabilem bonitatem, quia in nos tam eximia liberalitate & largitate uti voluit, ut non modò gratias suas sed etiam semetipsum nobis impertiretur.

V. Contemplaberis, quomodo sub Vesperam diei illius quo innocentissimus Agnus sine maculo pro peccatis nostris in altari Crucis sacrificandus erat, ut ijs quæ in lege præfigurata fuerant, finem imponeret, Agnum Paschalem cum discipulis suis manducauerit, vbi figuram simul cū figurato eis exhibuit, faciendo illos pretiosi corporis & sanguinis sui participes, ac similem eis potestatem atque authoritatem consecrandi, tribuendo. Quomodo de-

do deinde pedes Apostolorum per
humilitatem profundissimam laue-
rit, & sermonem nouissimum ad eos
omni melle suauiore, admiranda
cum dulcedine & charitate habue-
rit, in quo ad pacem & mutuam cha-
ritatem eos potissimum adhortatus
est. Quomodo expleto sermone, &
ritibus nouissimæ huius cœnæ con-
summatis, egressus fuerit cum illis
trans torrentem Cedron, iuxta con-
suetudinem suam, qua diem in po-
pulo sermonibus & exemplis insti-
tuendo, transigebat: noctem ex vrbe
in montes aggressus vt liberiùs ora-
re posset, in precibus ad Patrem pro
humani generis salute fundendis tra-
ducebat, vti ex sacri Euangelij de-
cursu liquidò patet.

VI. Considerabis magna cum ani-
mi commiseratione, quomodo in
oratione illius noctis, nobilissima
& delicatissima natura illius, mag-
nas & molestas angustias, & vti S.
Euangelium ait, agonias senserit: ita
vt etiam ex omnibus partibus cor-
poris eius, sudoré sanguine mixtum

vber-

vberrimè exprefferint. Procedebant autem hæ angustia, (vti sancti Doctores affirmant) ex consideratione imminentis passionis, quæ se ipsi in potentia imaginatiua, tanquam in speculo representabat: in qua representatione, non solum oculis animæ illius totus crudelissimæ passionis cursus exhibebatur, sed etiam omnia tormenta & persecutiones, quibus non modò sanctum nomen eius sed etiam nominis huius cultores & professores infideles Tyranni vsque ad extremum iudicij diem erant persecuturi.

7. Reuolues tecum quomodo per infidelem discipulum Iudam hostibus suis proditus & comprehensus, ab Apostolis fuga sibi cõsulentibus derelictus, ligatus, & tota illa nocte à truculentis Pharisæorum, scribarum, & Pontificum, ministris, & carnificibus immaniter tractatus & vexatus fuerit.

Hic ad instructionem nostram, inter varia quæ se offerunt, moraliter notare poterimus: Non esse mirandum

randum neque scandalum inde sumendum, quando aliquam imperfectionem siue offensam in homine vel hominibus sublimioris status aut dignitatis cernimus, nec propterea minori in existimatione apud nos esse debere talem statum siue dignitatem. Nam si rectè intueamur, nullus in mundo status est, aut vnquam à mundo condito fuit, in quo non fuerint homines imperfecti & vitiosi. Quod euidenter nobis patere potest, si vnumquemque statum in particulari consideremus; siue Patriarchas, siue Prophetas, siue Imperatores, siue Reges, siue Duces, siue Iudices, siue Ecclesiasticos, siue sæculares, siue Religiosos.

Qua de re non modo sacra scriptura, sed etiam prophanarum & sæcularium historiarum libri referuntur. Neque modo id accidit post naturam humanam debilitatam, & infirmatam in viribus suis, in hoc exilio, vbi à patria nostra nempe à Paradiso voluptatis, in quo DEVS
in

in mundi exordio protoparentes
nostros collocavit extorres degi-
mus: sed etiam in ipso Paradiso vo-
luptatis reperta fuit malitia, dece-
ptio & peccatum: malitia in ser-
pente, deceptio in muliere, & in
Adamo peccatum inobedientiæ,
quod non fuit commissum ex frau-
de seu deceptione vti vult Apосто-
lus, sed ne vxorem cōtristaret, DEO
extitit inobediens, vti S. August. af-
firmat. Si hæc profundius adhuc ri-
mari volumus, erigamus oculos mē-
tis per considerationē, ad cæleste &
Imperiale Palatium sempiterni Re-
gis, gloriæ, ad curias, equitia, & sta-
bula magni & augusti illius domi-
cilij in quo ò infelicitatē nostram,
mansiones nostræ sunt maximē, de-
lectabiles ac prætiosæ; quia totus
hic mundus, quem modo inhabita-
mus, iam inde à mundi exordio solis
brutis animantibus attributus fuit,
vti ex sacris literis perspicuū fit non
hominibus, qui propter peccatum
è Paradiso exturbati, in eo exulare
coacti sunt.

Erigamus igitur oculos nostros, & videbimus quomodo in gloriosa hac habitatione, vbi non erant corporeæ voluptates, vbi habitatores ab omni corruptione & molestia corporis, quam caro secum adducit segregati, & ab omni appetitu sensuali exempti erant, nihilominus inuentum fuerit scandalum, error, & peccatum, non vnum sed plura neque vnius tantum sed plurimum. Plura fuisse peccata, Doctor subtilis & qui sententiam illius festantur, nihil omnino ambigunt: Plures corruisse, certa & indubitata est, Catholicorum Doctorum expositio in illud Apocalipsis 12. cap. *Draco trahebat cum cauda sua tertiam partem stellarum cæli, & misit eas in terram.* Super quibus verbis Doctores communiter asserunt, quod Lucifer tertiam partem Angelorum peruerterit, & ex consequenti eos ex summo cælorum habitaculo (in quo nobilissimè conditi fuerant) in abyssum infernalem, vbi modo degunt, secum traxerit.

Sed

Sed redeamus ad propositū: quando igitur in statu aliquo siue Ecclesiastico, siue Religioso, siue sæculari, aliquem vel aliquos non satis strictè secundum rectam regulam viuentes aut grauibus sceleribus implicatos, cernimus: propterea non debemus existimare totum illum statum malum & irreformatū esse. Nam sicut vna hirūdo, secundū Philosophum, nō facit ver, ita vnus hominis inordinatio & peruersitas, nō potest impedire bonū ordinē & perfectionem totius cōmunitatis in tali statu. Quod vt nobis apertius daretur intelligi, diuina prouidentia & sapiētia permisit, vt in perfectissimo statu, Apostolico videlicet, reperiretur scelerat⁹ & omni malitia inquinatus Iudas, cui⁹ improbitas & infidelitas, quāuis nō exigua fuerit, bonitati & excellētię status Apostolici nihil derogare ac detrahare potuit.

MEDITATIO

Diei Veneris.

I. **C**ONSIDERABIS attentissimè,

c. 3.

quo-

quomodo hac die summo mane, innocentissimus Redēptor noster vinculis constrictus & ad Pilatum Præfidē, qui ab Imperatore iurisdictionem criminalem totius Iudææ tum obtinebat, non sine ingenti malitia, & sanguinis ianocentis rabida siti, ductus fuerit. Coram quo, etsi falso de multis criminibus accusaretur, attamen tale silentium tantamque in visu serenitatem tenuit, ut Pilatus Præses vehemēter admiraretur, quod homo cui tot scelera imponerētur, ijs minimē terreretur, sed stupendo omnia silentio dissimularet. Vnde Pilatus agnouit accusantium malitiam & eius qui accusabatur innocentiam. Exinde igitur varias quærebat rationes, quibus eumē manibus Iudæorum eriperet, quamuis Christus, qui tempus hoc sacratissimæ passioni suæ destinauerat, ea quæ Pilatus ad ipsum liberandum agebat, sibi in maius supplicium ac tormentum, nostræ gloriæ augmentandæ causa conuerterit: nam cum ab eo ad Herodē missus

sus

lus fuisset, eò quod putaret Herodè qui Galilæus erat, eum tanquam eiusdem secum patriæ, è manibus ipsorum prompto animo liberaturum: nihil inde aliud tulit nisi derisionem, eò quod nullum ibi miraculum edere voluisset.

Cum deinde populo daret optionem, quem ex vincētis in Paschali festiuitate, pro recepta cōsuetudine sibi dimitti postularent, Barrabanne an IESVM, existimans IESVM tanquam innocētē à populo electum iri: nihil inde asportauit nisi probrium & ignominiam: quia Barrabam hominem sceleratum, innocentissimo & sanctissimo IESV prætulērunt, hac ratione illum Barrabam multò sceleratiorem esse iudicantes. Cum denique vt populo satisfaceret, minori eum supplicio quam morte afficere cogitaret, nihil aliud inde tulit, quam maximum supplicium. Hac enim de causa iussit eum ad columnam ligatum, flagris acerrimè cædi, aculeatis spinis caput eius immaniter

coronari & alijs opprobriorū generibus affici & malè haberi, quemadmodum Euangelistæ referunt: ac demū contra suam cōscientiam, victus nimirum Iudeorum instantia & improbitate, ad mortē, nō qualemcūq; sed omnium atrocissimam & ignominiosissimam, Latronibus tantum & sceleratis hominibus eo tempore infligi solitam, condemnauit.

Multa hic magno cum animi dolore & commiseratione nobis consideranda sunt: sententiæ iniustitia, ignominia in illius publicatione: cruciatus quos Agnus hic immaculatus sensit in Crucis, quæ ponderosissima fuit, baiulatione, cum tamen ipse delicatissimus & iam vehementer virgarum ictibus & alijs malis tractationibus, quæ tota nocte, sine ulla requie tolerauerat, debilitatus esset.

Contemplare quid S. Ioannes qui præsens erat, senserit; & quomodo omnia quæ circa IESVM acta fuerant, & sententiam condemnationis eius matri mœstæ indicauerit.

Cui

Cui (Secundū quosdam contempla-
tios) omnia iam per Angelos reue-
lata fuerant. Cōsidera quid senserit
tam dilectus discipulus, cum ei la-
chrymabilibus verbis suspirijs, &
gemitibus omnia quæ accidissent e-
narraret.

Expende quomodo beatissima Vir-
go & mœsta mater, (quamuis dolo-
re occupata,) nihilominus surrexe-
rit, & in viam se dederit, vt à charis-
simo filio extremos acciperet am-
plexus & oscula: vires illi sugge-
rente ardentissimo, quo illius vidē-
di flagrabat, desiderio.

Hic sancti multa specialia sed pia
quæ fieri potest, vt ita euenerint,
contemplantur: nempe quali socie-
tate Beatiss. Virgo comitata fuerit:
quos inter eundem sermones mis-
cuerint, quæ responsa ab alijs, quos
interrogabant, tulerint: quomodo
in via Petrum Apostolum obuiam
habuerint, præ dolore vix sui com-
potem barbam & capillos vellen-
tem & incredibili cum animi mœ-
rore plorantem ac suspirantem:

c s

quo-

quomodo etiam Beatissim. Virgo, vix eum propter vultus illius ex nimis lachrymis mutationem, quia suo dolori & lachrymis, quæ vberim per faciem eius tanquam riuuli decurrebant, nimium indulgebat & intenta erat, agnouerit: vt autem agnouit, his Petrum verbis allocutam esse ferunt: Petre amice quo in statu sunt res IESV magistri tui? Cui ille cum profundis suspirijs & lamentabili voce respondit, dicens. Sacratissima Mater ac Domina, pessimo in statu sunt, malè enim tractant eum, & vsque ad mortem persequuntur: Quo dicto ad pedes Beatiss. Virginis, cum lachrymis & gemitibus se abiecit, dicens, O Domina, magna in angustia versor. O Domina, intolerabilem intrinsecus cruciatum sentio. O Domina, perij, nisi aliquam mihi opem attuleris. Et alijs similibus verbis commiseratione plenis vtens.

Clementissima virgo tum blandis eum sermonibus ad patientiam,
con-

constantiam, & confidentiam adhortata est, animumque ac vires ei addidit, pollicita est, etiam, se apud filium pro ipso intercessuram: data denique benedictione reliquit eum, & moestum iter suum profecuta est, quousque ad locum quendam, quem Dominus necessaria transiturus erat peruenisset.

Hic contemplari poteris cum Hubertino & alijs contemplatiuis: quomodo cum Christus per omnes plateas publicas, sicut fieri consuevit, quando malefactores ad supplicium educuntur, circumduceretur, moestissima Virgo, ad ciuitatis portam illum expectauerit.

Et postquam ibidem aliquamdiu prope fontem quendam, (Secundam Anselmum cui Beatissim. virgo hæc eadem reuelauit,) ipsius aduentus præstolata fuisset ingentem sonitum ac tumultum populi audiens, caput suum quod præ tristitia inclinatum tenebat, erexerit, & vide-

rit Agnum immaculatum, dulcissimum & amantissimum filium suum venientem plenum vulneribus, & ictuū quos acceperat indicijs ac cicatricibus: habentem vultum sputis & sanguine deformatū; caput innumeris plagis ex spinea quā gestabat corona fauciatum; humeros propter ingens crucis pōdus, laceros, cō fractos, & à crucis trabe excavatos, & oneri quasi succumbētes: ex quo fiebat, vt pretiosissimus sanguis ex omnibus corporis partibus vndequaq; deflueret. Cum igitur mœstissima mater eum ita deformatum conspexisset, tum propter lachrymas quibus oculi madebant, tum propter mutationem vultus filij sui, quam tot vulnera & liuores causauerant, eum non agnouit, sed ad S. Ioan- nem & Magdalenam conuersa ait.

Dicite obsecro amici mei, quifnam est ille, quem ego ponderoso Crucis ligno grauatum intueor. Hiccine est dulcissimus filius meus? id autem quo pacto fieri potest, cum hic non sit vultus eius gra-
tiarum.

DIEI VENERIS. 61

tiarum plenus, sed potius leprosi aliquis facies. Cui non sine ingenti mœrore lachrymis, ac suspirijs, S. Ioannes & Magdalena responderunt. O Domina ipse est, & non alius: hic est filius tuus, Magister noster. Quod cum audisset, niœstum cor eius, tanta obrutum fuit angustia, vt penè simul & sensum & vires perdidisse videretur, sed ad se statim rediens, & ardenti eum amplexandi desiderio stimulata, vidit filium suum desideratissimum appropinquantem, festinauit ei obuiam procedere, & delicata brachia sua collo eius ponderosa Crucis trabe onerato iniicere: Quemadmodum (Anselmo teste) furiosa Leæna, quando foetus suos in conspectu suo abripi & asportari videt, nihil venatorum arma & hastas metuens clamat, rugit, pro illis depugnat, atque totis viribus, eos eorum qui rapuerunt manibus extorquere nititur: Ita & Beatissima Virgo non minori cum audacia, nihil arma, iniurias, & probra carnificum quibus CHRISTVS erat cir-

eum datus, formidans, in medium armatorum militum audacter gressum intulit, ut extremos à filio amplexus & oscula acciperet.

Hic considerare poteris, quæ tum utriusq; mens fuerit, quibus se mutuo sermonibus affati fuerint, & si fortè Christus, ut aliqui volunt, omninò siluit, quid animæ duarum tam excellentium personarum, in tam lametabili articulo, senserint: Nam ut contemplatiui aiunt, anima Redemptoris animæ Matris suæ sanctissimæ, magnam dolorum & afflictionum suarum, partem cõmunicauit, & illa vicissim suarum angustiarum & defectio- num, eum participem reddidit. Aiunt etiã Christum ei, in faciei suæ pallore tristitia ac deformitate significasse, ingentem & incredibilem angustiam, quam intus in anima propter scelera nostra sentiret.

Posteaquã ad montem Caluarie peruenissent: ibi contemplaberis in spiritu, quomodo in præsentia moestæ matris I E S V M immaniter vesti-

vestibus suis spoliauerint, ex quo v-
trique dolor auctus est, & Matri as-
picienti, & Filio id sustinenti. Idque
eò ampli⁹, quod in crudeli hoc actu
vulnera Agni innocentissimi reno-
uata fuerint, ita vt ex illis magna
sanguinis abundantia scaturire cœ-
perit, & quasi totus excoriatus esse
videretur. O delicatissime IESV. O
pretiosissime IESV, qualis fuit in hac
hora formosissimus vultus tuus. O
IESV, tua sanctissima passio, plena
fuit ignominiarum & opprobriorū,
quia ideirco nudari voluisti, vt om-
nium derisioni & ludibrio expone-
reris.

Contemplare igitur cum magna
animi cōmiseratione, & cordis me-
rore, quomodo dulcissimus Redem-
ptor noster, propter scelera nostra,
omnem ignominiam & cōfusionem
sustinuerit.

Aiunt quædā contemplatiui, Chri-
stum quādo nudatus Crucē sibi à la-
tere adiacentem aspexit, genua in
terram posuisse, & oculis in cœlum
sublatis & lachrymantibus orasse,
atque

atque dixisse. O Pater misericordiarum, DEVS omnipotens, suscipe me dulcissimum & dilectissimum Filium tuum in sacrificiū, pro omnium qui salui futuri sunt salute: quod ego tibi ab eo tempore, quo humanam carnem indui, semper offerre desideravi. Non tibi, ô Pater, legale sacrificium ex capris, vaccis aut vitulis, sed offero tibi memetipsum, me, inquam, quem tu semper vnicè dilexisti, & què pro vnigenito Flio tuo hactenus æstimasti, vt sedes Regni tui diruta restarentur ac repleantur, & humanum genus medellam consequatur, ne infernus tam pretiosum thesaurum possideat. Et oculos suos ad sanctissimam Crucem tanquam sponsam suam desideratissimam conuertens, eam amplexatus est, & amore illius incensus semetipsum extendit in ea: Et brachia sua regia, & delicata cum immensa suauitate ac voluptate expandens, brachijs crucis ea applicuit, oculisque ad cælum conuersis, ait.

AÆterne Pater, en memetipsum ad
mor-

mortem Crucis offero, vt voluntati tuæ morem geram.

Contemplare, quomodo confestim vnus ex immanibus illis carnificibus, vnâ pretiosissimarum manuum eius ferociter apprehenderit, eamque vnâ manu foramini applicans, & altera clauum apprehédens aliquot mallei ictibus perforauerit, & ligno Crucis affixerit. Dolor autem quem Agnus immaculatus tum sensit, tam ingens extitit, vt omnes nerui totius corporis, secundùm Gregorium Nazianzenum Theologum contracti fuerint, ita vt cum carnifices alteram manû foramini in Cruce factò applicare conarentur, ea illuc perungere non valuerit. Quod cum Carnifices cernerent, ne aliud foramen faciendo temporis aliquam iacturam paterentur, delicatæ manui eius funem circumligarunt, eamque violentis tractionibus, ossiumque totius corporis luxatione tandem ad foramen perduxerunt, ac simili, quemadmodum aliam, clauo transfixerunt.

Cùm

Cum verò sacratissimos pedes
cruci conclauaturi essent, atq; illos
etiam propter neruorum cōtractio-
nem ad foramina destinata, haud-
quaquam pertingere cernerent: ea-
dem qua brachia feritate illos di-
straxerunt, vt hac ratione totum sa-
crum corpus eius, ita funibus con-
uulsum ac labefactatum sit, vt om-
nia ossa loco mota, & in Christo il-
lud Regij Prophetæ adimpletū fue-
rit. *Foderunt manus meas & pedes
meos, dinumerauerūt omnia ossa mea.*
O bone IESV, quàm immaniter, su-
pra quàm aliquis cogitatione, aut
verbis assequi possit, tortus fuisti: O
amabilissime Domine, quàm defor-
mis & durus est lectus, in quo Rega-
lis maiestas & excellētia tua disten-
ta est. O dulcis IESV, quod scelus
tam graue perpetrasti, ob quod tam
diris tormentis cruciaris? O pia ani-
ma excita temetipsam & cōtempla-
re Saluatorem tuū, qui tui amore in-
census ac deuiētus, sacratissimæ Cru-
ci ita stat affixus, vt neq; in vnā, neq;
in aliam partem se possit mouere.

Con-

Confidera præterea, quomodo cum Christus toto corpore in hoc durissimo lecto effet extensus, exaltatus, & medius inter duos latrones collocatus fuerit, vt populus eum tanquam vnum ex eis, & cæteris sceleratorem reputaret.

Contemplantur hic nonnulli, quomodo ex pretiosi corporis huius grauitate ac pondere, sacratissimæ manus Agni huius immaculati, fissæ, laceratæ, ac pelle quasi nudatæ fuerint. Quomodo etiam sanguis Christi in magna abundantia supra eos, qui propinquiores erant distillauerit, cuius virtute ac meritis sancto latroni fortitudo, animus, & gratia collata fuit, (quemadmodum nonnulli SS. Doctorum affirmant) vt in tali tempore fidei veritatem confiteri, & à clementissimo Rege misericordiam & peccatorum suorum veniam postulare auderet.

Curre anima pia & accede ad hanc vitæ arborem, ad hoc lignum, in quo fructus virgineus pendet: accede passibus amorosæ cõpassionis,
& par-

& particeps efficiaris diuinarum influentiarū quæ ab hisce Paradisi fluij destilāt. Quod si propius accedere nō vales, ob tumultuosam populi multitudinem, vt minimum te adiunge sanctissimæ cælorum Reginae, cæterisque pijs mulieribus eam affectantibus. Fieri enim non potest vt non maxima bona, ex tam sancta & nobili societate consequaris.

Poteris etiam hic contemplari summam tristitiam & dolorē, quem sanctissima Mater sensit, quando Filium suum cruci affixum, & dolores immensos atque ineffabiles, quos dulcissimus Redemptor nostri amore patiebatur, conspexit. Ex parte namq; animæ excessiui erant & maximi, eò quod pro omnibus peccatis omnium electorum, præteritorum, præsentium & futurorum, iam inde à mundi exordio ad extremam vsq; Iudicij diem satisfaceret; erat enim Redemptor generalis. Ex parte corporis vero, quia affligebatur & cruciabatur in membris maximè sensibilibus & neruis. Sanctissima enim
 caro

caro Christi erat valdè tenera & delicata, & ex consequenti admodum sensibilis, propter incomparabilem naturæ ipsius nobilitatē; cui accedit quod totum corpus ipsius, quod non exigua motis ac stature erat, à tribus tantummodò pendeat clavis. Augerant dolores eius, lachrymæ & grauia suspiria matris præsentis; persecutorum malitia: ingratitude hominum, non modo eorum qui tum vivebant & vixerant, sed eorum etiam qui modò viuunt, pro tam gratiosa & amabili Redemptione: exiguus fructus, quem homines propter suam culpam ex illa relaturi erant: ac denique excidium & ruina, quæ propter mortem sibi inflictam, Hierosolymitanæ vrbi euertura erat.

Dolores præterea Christi, ex eo crescebant, quod immensæ esset potentia, qua cogitationes suas in ea solum quæ patiebatur, non in alia defigebat: nec volebat partem rationis superiorem parti inferiori, solatij aliquid suppeditare, aut vires illi præbere ad passionem acerbissimam
for-

fortiter tolerandam: neque fruitio beatifica, quæ nihil aliud est, quam gaudium de visione diuina, impediēbat dolorem passionis, in parte inferiori.

Confidera adhæc, insignem illam fuisse contumeliam & cōfusionem, quod pateretur in loco malefactorum publico: in magna populi frequentia, festiuitatis Paschalis tempore, quando ingens populi multitudo Hierosolymam ad diem festū conflūebat: idque Hierosolymis ubi notus erat, ubi populum sæpè pijs sermonibus instruxerat, ubi pro Sācto & Propheta à cūctis habitus fuerat; in Matris præsentia & inter latrones: ac denique mortem subiret illius tēporis contumeliosissimam, id est, mortem Crucis.

In singulis hisce considerationibus paululūm immorare, ita ut totum hunc diem, in hoc tam pio exercitio transigas: nam istud est sacrificium DEO in præsentī vita gratissimum.

Sub Vesperam huius diei considerabis,

rabis, quomodo sacratissimum Redemptoris nostri Corpus (in quo, ut inquit Esaias, à planta pedis vsque ad verticem capitis nulla inerat sanitas) à Cruce solutum, & in Matris sinu aliquamdiu collocatum, postea inunctum atq; aromatibus conditum sepulturæ tradiderint. Expendes præterea, quos dolores in omnibus his experti fuerint, Beatiss. Virgo, Sanctus Ioannes, Sãcta Magdalena, & aliæ sanctæ mulieres quæ præsentibus aderant. Summum etiam mærorem, quo Beatiss. Virgo tota illa nocte oppressa fuit, sine consolationis alicuius humanæ remedio.

Hic pro morali nostra instructione notare poterimus: quandoquidem mundi Redemptor sapientissimus & misericordissimus, permisit matrem suam dilectissimã, Matrem inquam sanctissimam & innocētissimam (qualem illam certò fuisse credimus) tot afflictionibus, doloribus, & angustijs opprimi, uti in superioribus meditationibus declaratum est: nos non debere mirari, neque

neque propterea in fide tepescere, quando cernimus consistorium sublimis ac diuinæ prouidentia, permittere vel ordinare, quod homines innocentes, & virtutibus exculti molestijs & aduersitatibus in hac vita exerceantur. Quod non prouenit ex defectu iustitiæ: quamuis enim tales homines ab omni culpa, etiam minima alicui & exempti forent, quod rarò accidit: attamen certissimum & clarissimum est, (iuxta sanctorum ac specialiter S. Isidori in lib. de summo bono doctrinam:) quod æternæ gloriæ corona, qua iusti in cœlis fruituri sunt, pro maxima parte elaborari, & ornari debeat in terris; Quemadmodum autem fieri non potest, ut corona aliqua aurea sine malleorum ictibus, scalptorum incisionibus, aliorumq; instrumentorum ad id requisitorum unktionibus fabricetur: nec etiam ut purgetur, nisi prius per ignem transeat; ita & nobis necessarium est, (ut corona nostra fabricetur) patienter tolerare ictus & malleos persecutionis:

tionis: & vt eadem perpurgetur & adornetur, opus est, si diuina prouidentia sic velit, ignem subire tribulationis: sic enim corona nostra pulcherrimo ornatu, & pretiosis meritorum lapidibus decorabitur, atque summam assequetur perfectionem. Nam, iuxta Apostoli Iacobi sententiam: *Patientia opus perfectum habet*: Et S. Isidor. eandem doctrinam tradens ait. Aeternae mansiones iustis exstruuntur, quando in hac vita igne tribulationis probantur. Quod si aliquis idcirco fidem huic rei accommodare detrectet, quod sensibilibus non cognoscat, opus addi & applicari suae coronae, propterea tamen nullum hac de re dubium gerere debet: quia nec in operibus materialibus & omnino sensibilibus idem cernitur, quorum non prius cognoscitur perfectio & venustas, quam absoluta fuerint. Et ne extra propositum digrediamur, vt nouerimus, quomodo elaboretur & adornetur haec corona, consideremus aurifabrum coronam aliquam fabricatam, quae initio nullius videtur esse pulchritudinis,

d   sed

sed cum consummata & absoluta fuerit. Etenim quamuis pretiosum & excellens sit opus quod tractat, si illud non anterieus & in facie, sed à tergo, & in aduersa tantum parte conspicias, præsertim si eadem facies pice vel terra argillacea sit obducta, pulchritudinem ipsius & excellentiam non prius cognosces, quam pice siue argillam illi adhaerentem separe.

Ita & corona animæ nostræ, quasi à tergo & à parte posteriori elaboratur & ornatur, quia dum malleis & ictibus corpus tunditur & atteritur, anima ad perfectionem suam peruenit: sed hæc perfectio & venustas eius non prius conspicua fit, quam anima à pice siue terra corporis segregetur: iuxta illud Sancti Ioannis Apostoli in prima Canonica, cum ait: *Charissimi, nunc filij Dei sumus, & nondum apparuit quid erimus*: ac proinde rationi consentaneum est, vt patientiam amplectamur, & omnia aduersa quæ DEVS nobis immiserit, placido animo toleremus. Quando igitur

tūr aduersitates aliquas siue detri-
 menta in bonis fortunæ, in filijs, a-
 micis aut parentibus patimur: dica-
 mus cum S. Iob. *Dominus dedit, Do-
 minus abstulit, sicut Domino placuit,
 ita factum est. Sit nomen Domini be-
 nedictum.* Quando ægritudine ali-
 qua premimur, dicamus cum Sancto
 Paulo, *Siue viuimus, siue morimur
 Domini sumus.* In tentationibus spi-
 ritualibus, quæ magis cruciant, quia
 spiritum affligunt, cantemus cum
 Regio Propheta, & dicamus. *Quare
 tristis es anima mea & quare contur-
 bas me. Spera in Deo quoniam adhuc
 confitebor illi, salutare vultus mei &
 Deus meus.* quasi apertè diceret, Non
 tantum propter dona & gratias acce-
 ptas Dominum laudare ei que serui-
 re obligatus sum: sed etiam propter
 tentationes & afflictiones spiritus,
 quibus anima mea modò premitur
 & angustatur: quia quantò grauiores
 sunt tribulationes, tantò præclario-
 res inde referuntur triumphi: & ex
 consequenti, tantò coronæ sunt præ-
 tiosiores.

d § Si enim

Si enim rectè sentiremus de rebus
spiritualibus, quantò maiores aduer-
sitates diuina prouidentia, nobis im-
mitteret, tanto maiestati eius maio-
res ac feruentiores gratiarum actio-
nes reddere deberemus: eò quod af-
flictiones sint signa & indicia certa,
quod nobis per eas præclarior in cæ-
lesti regno corona paretur. Cuius
hæc esse potest ratio. Certū est enim
quod non seruaretur æqualitas iusti-
tiæ, si illi qui in meritis secūdum hu-
manam prouidentiam impares sunt
æqualiter munerentur: quare neces-
sarium est, vt qui maiores & pretio-
siores in cœlesti gloria coronas pos-
sidere volunt, in hac vita copiosiori-
bus etiam quam cæteri meritis ful-
geant. Præcipua autem merédi vis in
eò cōsistit, si æquanimiter omnia quæ
nobis se offerunt aduersa toleremus,
illum tantummodo qui ita fieri præ-
cipit & ordinat intuentes: Nam vt
iam dictum est, iustum est vt qui ma-
ius gloriæ pondus habituri sunt, plu-
res etiam & grauiores aduersitates
sustineant, fortioribus tentationum
ictibus

ictibus atterantur, & in igne ardentiori probentur ac elaborentur, ut coronis earum indatur & applicetur pretiosus hic ornatus.

Hinc nonnulli Doctorum affirmant, sapientissimum & misericordissimum Redemptorem nostrum idcirco permisisse Matrem suam sanctissimam, tanta puritate, innocentia & gratia ornatam, ijs cruciatibus & angustijs, quas in sanctissima passione filij perpeffa est, opprimi. Eandem ob causam, ut nonnulli aiunt, permisit illam multorum qui pretiosissimum nomen IESU filij eius confitebantur, necem & cruciatus cerne-
re, in quorum vnoquoq; Beatiss. huic Virgini vulnera & dolores, quos in sanctissimi & dilectissimi Filij passione senserat renouabantur.

MEDITATIO
diei Sabbati.

HAC die considerabis quomodo Christus Dominus (persona verbū in quā æternum coniunctum animæ sanctissimæ, quæ Pa-
d 3, tri

tri in cruce oblata & in manus eius commendata fuerat, ad Lybnum descenderit, & Sanctos Patres qui magno feruenti cum desiderio aduentum illius præstolabantur, inde liberauerit. Expendest tecum inæstimabilem consolationem, quam ex ipsius gratiosissima præsentia perceperunt, quâdo illos simul effecit beatos & gloriosos, vti S. Bonaventura ait. Huc præsentata fuit illi per SS. Angelos boni latronis anima, quæ extemplò præmiû illud, quod ei Rex gloriæ in cruce promiserat, consecuta est: videlicet Paradisum, cuius foelicitas principaliter in Dei visione & amore consistit.

Hic etiam vt nonnulli contemplantur veniam postularunt Protoparentes nostri Adam & Eua, quod tanta ruinæ ac perditionis humano generi, & tot suppliciorû ac cruciatuû dulcissimo Redemptori causa extitissent. Quibus Rex pijsimus, pro imensa clementia & liberalitate sua facile indulfit, iubens illos à terra, in quam iuxta humanam imaginatio-

nem,

nem, se abiecerant, surgere, & illa
 Sancti Gregorij verba, singulari cum
 beneuolentia pronuncians. *Oſa*
culpa qua talem, &c. quæ (secundum
 quosdam Theologos neotericos) ita
 accipienda sunt, vt sit sensus. O foe-
 lix peccator, cui talis datus fuit libe-
 rator ac Redemptor.

Considerabis præterea quomodo
 pretiosissimū Christi Dñi corpus, di-
 uinitati sociatum, quæ nunq̄ dimisit,
 quod sibi semel copulauerit, (vti ma-
 gnus ille Doctor S. Gregorius affir-
 mat) hac die manserit in sepulchro
 sigillis munito, & multorum militū
 visibilium, vti Euangelica refert hi-
 storia: nec non multo numerosiori
 coelestium & inuisibilium equitum
 custodia circumsepto; non est enim à
 ratione dissentaneum, quod cęlestes
 spiritus pretiosissimum hunc thesau-
 rum custodire ei que assistere stude-
 rint.

Rediges etiam tibi in memoriam,
 quomodo hac die, secundum con-
 templatiuos, S. Petrus & alij Apосто-
 li ac discipuli Dñi egerrimè ferentes

d 4 quod

quod Dominum & magistrum suum
fuga tam turpiter deseruissent, simul
consenserint accedere ad Beatiss. Vir-
ginem, (quamuis ipsa tum fortè in
maximis constituta esset angoribus,
atque ex præteritarum rerum memo-
ria singulis penè momentis dolore
acerrimo transfigeretur) seque ad pe-
des immaculatæ Regine abijcere, pe-
des inquam admirabilis propitiato-
rij Dei, vbi certissimum omnibus af-
flictis & peccatoribus est refugium.
Venientes igitur ad Beatiss. Dei ma-
trem cum lachrymis ac suspirijs, ab
ea tanti sceleris veniam postularunt,
precati que sunt, vt se aduocatam &
interuentricem apud Deum pro ipsis
velit interponere, quo huius noxæ
veniam consequerentur. Misericor-
dissima Regina cum illos peraman-
ter suscepisset, multis eos sermoni-
bus consolata est: dicens. Nihil mi-
rum esse quod extimuerint, eò quod
persecutio illa ingens & talis omni-
no fuerit, vt ad quemcunque homi-
nem, quantacunq; is foret audaciæ,
timore afficiendum sufficiens esse po-
tuerit:

uerit: speciatim propter nimiam populi furiam, & præcipuorum Reipu. Iudaicæ capitū, vt erant summi Pontifices & Pharifæi: Deum etiam id ita fieri permisisse specialiter quoad Petri negationem, quia futurus erat Christi Vicarius, & Ecclesiæ vniuersalis in terris rector: vt in semetipso disceret, quomodo officium Pastoris exercere, miseris peccatoribus compati, eisque scelerum suorum veniam largiri deberet. Certiores illos præterea reddidit Beatis. Virg. de Christi resurrectione, ex quo singularem hauserunt consolationem.

Reuolues in super hac die, quomodo elapso iam tempore, quo secundum legē, nihil operis manualis exerceri poterat, tres Mariæ, videlicet Maria Magdalenæ, & aliæ duæ Beatiss. Virginis sorores emerint vnguentum aromaticum pretiosum, vt alterius diei summo mane, corpus IESU inungerent, quod licet ex aliquo fidei defectu, quoad ipsam resurrectionem proficisceretur, attamen laudabile erat, propter piam & sanctam ipsarum in-

d. s.

tentio-

sentionem . Potes hic considerare corde deuoto, quomodo in feruente hoc desiderio quo Dominum & Magistrum suum etiam mortuum videre cupiebant, stimularæ, ante Solis exortum in viam se dederint: nec terruerit illos à cœpto proposito, noctis obscuritas: neque militum qui sepulchrum, vti dictum est custodiebāt metus: nec lapidis, quæ sepulchrum obfirmatum erat, ingens moles, quæ tanta erat, vt secūdum quosdam, vicini homines vix eum loco mouere potuissent. Et quæuis, vti docet Euangeliū, lapidis grauitatem secum cōsiderarent, dicentes ad inuicē: *Quis reuoluet nobis lapidē ab ostio monumenti:* nihilominus iter suū prosequēbātur, credentes quod sūmus Rex & gubernator vniuersi, facillimum redditurus esset, quod foemineæ fragilitati videbatur impossibile: totum igitur negotiū ardensq; desiderium suū diuinæ cōmittentes prouidentix, rē inuenerunt meliori in statu quā sperare potuissent. Ex his ad moralem nostrā instructionem notare possum⁹, quod
omnia

omnia opera quæ ex se mala nõ sunt, quando bona & sancta cū intentione fiūt, Deo sint acceptissima, atq; ab eo copiosè remunerentur, quamuis fiāt ab hominib' extra statum gratiæ existētibus: quemadmodū in hoc mysterio circa hasce mulieres accidit: quæ quamuis gratia essent destitutæ, eò quod non haberent firmam & integram Dominicæ Resurrectionis fidem uti debebant, quod patet ex aromaticis illis vnctionibus quas sibi coēmerant, ut sanctissimum Christi corpus à corruptione tutarentur: ex eo enim euidenter liquet, quod non crediderint ipsum esse DEI filium, quemadmodum hæctenus de seipso affirmauerat, sed magnum aliquem Dei amicum siue Prophetam. Si enim habuissent illum pro Dei filio & firmiter credidissent, quod semetipsum tertio die qui erat idem ipse dies, quoad illum inungendum pergebant, resuscitaturus esset, sicuti se facturum promiserat: non fuissent tam sollicitæ in corpore illius corruptione præseruando, sed certò sibi

d 6

per-

persuasissent, quod balsamus diuinitatis qui ei coniunctus erat, abundè sufficeret ad defendendum illud ab omni corruptione, præsertim cum eo tempore inter Israelitas peruulgata satis esset illa Dauidis prophætia de Christo, quod non esset visurus corruptionem.

Quare vt ad propositum reuertamur, etiamsi aliquando nos tepidos, omniq; deuotione ac sensu spirituali destitutos, & ad passiones valdè pronos esse sentiamus: quemadmodum sæpenumerò magnis etiã Dei seruis, quamdiu vastum & ingens hoc miseriarum mare nauigant, euenit: etiamsi in ipsa dæmonis retia nos incidisse animaduertamus, nõ tamen idcirco bonorum operum studia & exercitia relinquemus, ea pia & sancta cū intentione peragemus, confidendo de clementia & bonitate dulcissimi & misericordissimi Redemptoris nostri, quod omnia ad consolationem nostram ordinaturus sit, resuscitando semetipsum in conscientijs nostris, & nos per dulcissimam præsentiam suam

suam, & suauissimos sermones consolando, quemadmodum has foeminas consolatus est: quibus viuens apparuit, quamuis illæ mortuū quærerent: hocque aspectu, non tantum oculos earum corporeos lætificauit, quæ ex ipsius aspectu incredibile voluptatem perceperunt: sed etiã oculos animæ, quæ per piã & benignam hanc communicationem in fide confirmatæ fuerunt.

MEDITATIO
diei Dominicæ.

HAc die considerabis quomodo Redemptor mudi postquam (vti firmiter credimus) resurrexisset, primū apparuerit sanctissime Matri suæ, idq; propter reuerentiã matri debitã, & tali matri, quæ eò quod dolores Passionis eius super omnes alias creaturas acri⁹ sensisset, præ cæteris etiam consolari merebatur, ex gloriosæ Resurrectionis filij sui notitia. Postquam ergò Christus sanctissimam Matrem suam consolatus fuisset, sanctis mulieribus apparuit,

d. 7

ruit,

rui, atque illis præcepit, vt de resurrectione suos Apostolos redderent certiores: quibus etiam eodem die se visendum exhibuit, in eo coenaculo, vbi nouissimum cum illis Pascha celebrauerat: quamuis non omnes præsentibus extiterint. Thomas, vti Euangelium testatur, absens erat.

Expendes etiam tecum, quomodo per immensum quo illos complectebatur amorem, cum illis manducauerit, & conuersatus fuerit, alloquens illos benignè ac familiariter, vti consueuerat, neque tantum permittens, sed etiam iubens se manibus eorum tangi & contrectari, vt hac ratione illos in resurrectionis fide constantiores ac stabiliores redderet.

Considerabis præterea, quomodo Mariæ prædictæ, sepulchro appropinquantes viderint Angelos, testimonium de Christi resurrectione ferentes: lapidem etiam à monumento sublatum, & custodes omnes propter ingentem terramotum, quo terra ad Angeli è cælis descensum, vt resurre-

dit.

tionis Dominicæ nuncium mulieribus adferret, contremuerat, profugisse conspexerint.

Reuolues deinde, quomodo eodē die duobus alijs discipulis, in Emaus proficiscentibus, quorum vni vt Euangelium refert, nomen erat Cleophas: alteri, iuxta vulgarem opinionem, Lucas, qui hanc describit apparitionem: quibus dulcissimus Magister & Dominus in peregrini figura & habitu apparuit. Vbi notabis admiranda colloquia quæ cum illis miscuit, quomodo illum vt secū maneret coegerint, quomodo in panis fractione illum quem peregrinum esse putabant, humanissimum, benignissimum & misericordissimū Redemptorem suam esse cognouerint. Nam Christus, vt nōnulli Doctorum affirmant, & ex aliquot S. Euangelij locis patet, panem fracturus oculos ad cælum cum eximia pietate attollere, & Patri gratias agere consueuerat, quo in actu à Discipulis agnitus fuit.

Considerabis adhuc quomodo post octo dies, iterum S. Apostolis, simul
cum

cum

cum S. Thoma resurrectionis Domini-
nicæ mysterio fidem accommodare
detrectanti, nisi prius visu & tactu rei
veritatem disceret, congregatis, ap-
paruerit. Atque ut S. Thomam, atque
in illo ceteros Apostolos, & nos om-
nes in resurrectionis fide confirma-
ret, monstravit ei manus, pedes, &
latus, admonens ex charitate & amo-
re mirabili, ut digitos in vulnera ma-
nuum ac pedum, & manum in latus
suum infereret, & omnem dubitatio-
nem atque incredulitatem ex animo
suo depelleret: quod & fecit, nã sta-
tim fidem suã professus est, & excla-
mavit, *Dominus meus & Deus meus.*

Expendes præterea tecum, quo-
modo quadraginta illis diebus, qui
intercesserunt inter Christi resurre-
ctionem & ascensionem, sæpiùs San-
ctis Apostolis apparuerit, nec nõ 62.
Discipulis, & omnibus illis qui ali-
quam in se fidem habebant ac deuo-
tionem, quousque fides in illis con-
firmata esset, ac roborata. Tum verò
constituit eis in Prælatum & Episco-
pum vniuersalem totius Ecclesiæ, S.
Petrum

Petrum Apostolum, & eius successores: & cunctis præcepit Apostolis, vt in vniuerso mundo Catholicã fidem annunciarent, baptizãtes eos qui crederent, in nomine Sanctissime Trinitatis: certificauit eos denique, quod omnis qui crediderit & baptizatus fuerit, saluus erit: qui verò non crediderit, condemnabitur. Posteaquam ergò quadraginta diebus post resurrectionẽ inter illos conuersatus fuisset, manducans & bibens cum eis, atque familiariter de rebus fidei illos instruens, repræhendens etiã aliquos ex eis, quod tardi & difficiles ad mysterium resurrectionis suæ credendum extitissent, promittens demum, se mansurum cum eis vsque ad consummationem sæculi, in Sacramento videlicet Altaris: iussit vt egrederentur ad montem Oliuarum, vbi cum facultatẽ abeundi à sanctissima Matre sua, & cæteris Apostolis qui præsentibus aderant accepisset, & ad interrogata quædam ab illis proposita respondisset, ipsis cernentibus, virtute propria in cælum eleuatus est: ascendebat

debat

debat autem paulatim ne oculi eorum dulcissimo illius aspectu ilico, sed sensim priuarentur: Secundum nonnullos contemplatiuos tamdiu eleuatus fuit, quamdiu oculi eorum vultum ipsius gratiosissimū & amabilissimum intueri potuerūt: postquam vero in eam altitudinem peruenit, vt amplius eum discernere nō valerēt, nubes quædam se inter Apostolorum oculos & pedes & Redemptoris interposuit, quæ illos aspectu eius omninō spoliavit: quamuis nōnulli existiment oculos Beatiss. Virginis ex huius nubis interiectu, nullum sensisse impedimētum, sed multo maiori distantia q̄ cæteros, filium intuitos fuisse: & sanctissimam etiam animam eius eleuatam fuisse ad contemplanda gaudia & festa quæ Angelorum hierarchiæ in ascensu summi Regis gloriæ celebrarunt, quæ eximia & admiranda esse debuere, tanq̄ Principis alicuius triumphantis, de subiugato sibi Regno quod cōtra Patrem Imperatorem rebellauerat.

Festis hisce admirandis in glorio-
sa hac

DIEI DOMINICAE. 21

sa hac susceptione consummatis, sanctissima Christi humanitas, quæ nostri causa crudelissimè torta & lacerata fuerat, ad dexteram Patris, id est in excellentioribus cœlestis gloriæ bonis collocata est.

Considerabis demum, quomodo quinquagesimo post Christi resurrectionem die Spiritus Sanctus in Apostolos delapsus fuerit, qui eos perfectè consolatus est, instruxit & roboravit, reddens illos idoneos diuini verbi, & Euangelij per totum mundum annunciandi ministros: quod & illi strenuè præstiterunt. Nam *in omnem terram*, uti Regius Propheta Dauid inquit, *exiit sonus eorum, & in fines orbis terræ verba eorū*. Notabim⁹ hic ad ædificationem & instructionē nostrā morālē, quod quemadmodū illi, q̄ perfectius Dom. Passionis opprobria & indignitatē in animis suis senserunt, post gloriosam Christi resurrectionē ante alios visitati, & maioris etiā gaudij participes effecti fuere, uti partim ex S. Euangelio, partim ex Doctorum Catholicorum scriptis

COR.

constat, ita quoque nos si participes esse studuerimus pœnarum ac suppliciorum Christi redemptoris nostri, digni quoque erimus qui ab illo ad sublimiorem, quam alij, gloriæ gradum extollamur. Nam (secundum Apostolum) *si socij fuerimus passionū, erimus & consolationum: Et si compassi fuerimus, & conregnabimus.*

Quæ doctrina ut clarior & euiden-
tior fiat, ratiocinemur speciatim de
omnibus creaturis, quæ in sanctissi-
mo hoc mysterio aliquē doloris sen-
sum exhibuerunt: reperiemus enim,
quod omnia quæ plus mœroris ac
tristitiæ in Christi passione senserūt,
maiori etiam gaudio in gloriosa ip-
sius resurrectione perfusa excellen-
tioribusque donis ornata sint: quod
clare liquebit, si incipiamus ab inno-
centissimo Redemptore nostro, cuius
sanctissima anima & corpus, plura &
graviora sustinuerunt tormenta, quã
vllæ aliæ creaturæ: In ipso enim ad-
impletum fuit illud Regij Prophetæ.
*Secundum multitudinem dolorū meo-
rum in corde meo, consolationes tuas la-
tifi-*

rificauerunt animam meã. Aiunt enim Theologi, ipsum hac passione eximios illos gloriæ gradus, quibus corpus eius glorificandum & dotandum erat promeruisse, aut certè impedimenta quæ huius gloriæ communicationem impedirent, submouisse: nominis etiam sui exaltationem meritum fuisse.

Testatur id S. Paulus Apostolus quando de perfectissima Christi obedientia, qua in mortem crucis assensum suum præbuit, loquens, ait. *Christus factus est obediens vsque ad mortem: mortem autem crucis, id est, mortem illius temporis omnium contumeliosissimam: propter quod & Deus exaltauit illũ, & dedit illi nomen, quod est super omne nomen: vt in nomine illius omne genuflectatur caelestium, terrestrium, & infernorum, & omnis lingua confiteatur, quia Dominus IESVS in gloria est Dei Patris.* Similiter si de cæteris creaturis ratiocinemur: nimirum de Beatiss. Virgine MARIA, de S. Magdalena, de S. Petro, ac de ipsis etiam creaturis ratione & sensu

carca-

carentibus. Hinc enim est quod quidam aiunt ipsos lapides, qui fissi fuerant, dum Christus animam in cruce expiraret, vti textus Euangelicus declarat, dicens: *Et petrae scissae sunt.* post sacrā Christi resurrectionem, famam illam, qua postea in toto terrarū orbe apud fideles celebrati fuerūt, promeruerint: nam (secundum Philosophos) gloria mūdi nihil aliud est, quā celebris fama cum laude coniuncta. Hanc etiam ob causam S. Franciscus montem Aluerniæ præcipuè dilexit, quod is in Christi morte maximum inter alios montes doloris sensum ostendisset, quemadmodum nonnulli Doctorum, specialiter Barthol. Pisanus in lib. Conformitatum affirmat, & manifestū esse potest ei, qui montem hunc attentius inspexerit: est enim à summo deorsum vsque fissus, quasi ex cōpassione disruptus, & ad intima vsque (vt modo humano loquar) apertus fuisset. Vnde etiā Deus hunc montē omnium qui in Europa sunt montiū celeberrimū & laudatissimū reddidit, quemadmodum idē lib. 3.

Con

Conformit. latè fusæq; demonstrat: qui illum maximè celebribus totius terrarum orbis montibus comparat, & ijs digniorè esse ostendit, ea potissimum ratione, quod Christus Redemptor noster in propria psona in sanctum hunc montè descēdere, ibiq; S. Franciscum inuisere, consolari, & sacra stigmata sua corpori eius imprimere voluerit. Vt ergo ad propositū reuertamur, si diuina prouidentia insensibiles creaturas, magnifica & liberali manu sua tā copiosè remunerat, quid faciet hominibus anima rationis capace præditis? Testes hui⁹ rei esse possunt oēs sancti, qui huic sacro mysterio præsentés extitère: quia dolorum quos ex Dominicæ Passionis aspectu, senserunt participatio, pro martyrio illis imputata fuit, vt nonnulli Theologorum affirmant. Ratio quæ illos ad hoc asserendum permouet, hæc est; q̄ multi eorū, imò præcipui ferè & maxime illustres, qui Domin. Passioni interfuerūt, à persecutoribus fidei, per mortē violentā non pceperint coronā martyrij, nec tamē
cre-

credibile fit, quod ab illa gloria, quã
martyrium suis cõfert possessoribus,
alieni sint futuri: vti Beatiff. Virgo
cælorum Regina, S. Ioannes Euange-
lista, & alij: præsertim cū nullo alio
conuenientiori tempore, quam tum
illam promereri potuisse legantur.
Hac permoti ratione nõnulli Theo-
logorum tam veterum quàm recen-
tium asserunt, dolorem compassio-
nis, illis imputatũ fuisse pro tali me-
rito, vt acciperent coronam marty-
rij. Hinc etiã S. Hieronymus ait: Bea-
tiff. Virginem in illa tristi nocte pas-
sionis, plus supplicij ac tormentorũ,
per compassionem sustinuisse, quam
in martyrio tolerare potuisset. Acce-
dit ad hæc, vt nonnulli Doctorũ pru-
denter notarunt, quod diuina prou-
dentia neminem eorum qui sponta-
nea voluntate Dominicæ Passioni in-
terfuit, & astitit, à persecutoribus fi-
dei martyrio affici, aut violẽta mor-
te necari permiserit, eò quod satis ef-
se putaret mortem cõpassionis, quam
isti ea nocte subierunt, vti patet in
Beatiff. Virgine, S. Ioanne, S. Maria
Magda-

Magdalena cæterisque sanctis mulieribus, de quibus in nulla Canonica legitur scriptura, quod persecutorum manibus vitam finierint: quâvis sacrû testetur Euâgelium eos Dominicæ passioni præsentibus astitisse.

Huic doctrinæ plenæ pietatis, conformes etiam sunt nonnullæ reuelationes quas DEVS pro sua clementia, nonnullis personis eximiæ sanctitatis manifestare dignatus est. Et quia harum vna, illa nimirum quæ S. Mechtildi religiosissimæ, & illuminatissimæ sanctimoniali, patefacta fuit, eximiæ utilitatis & ædificationis est, (quamuis in nouissimo hoc puncto, plus iusto fusior futurus sim) omittere tamen non potui, quin eam hîc quam breuissimè commemorarem.

Legimus in primo libro Reuelationum & doctrinæ S. Mechtildis, Christum inter alias innumeras gratias ei hoc quoque præstitisse, quod ei die quodam Parasceues visibiliter apparuit: tum illa his eum verbis allocuta est. O mi dulcissime Deus

¶

in quo

in quo potest tibi homo restituere, & hac die pro hominum saluti capi, & ligari dignatus es. Cui respondit Dominus. Ut in vinculo veræ obedientiæ propter me voluntariè ac libèter sit ligatus. Et Mechtildis. Quid laudis tibi reddet, quod immundis iudæorū sputis consputus, & immitibus colaphis cœsus fuisti? Cui Dñs. Dico tibi in veritate, quod oēs q̄ prælatos suos contēnunt, faciem meā conspuunt: si quis illā contumeliā velit emēdare, prælatos suos honoret. Et Mechtildis. Quid gratiarum actionis, ô pijsissime, pro alapis accipies? Respondit. Ut homo cōsuetudines & statuta suæ religionis fideliter & strictè teneat. Et Mechtildis. Quid laudis ó amice fidelissime, postulas, pro dolore quē passus es, quādo imperiali capiti tuo corona spinea impressa fuit: ita ut roseo sanguine delitiosa facies tua, in quā Angeli prospicere desiderant, tota operiretur? Respondit. Ut homo cum tentatur, totis viribus fortiter resistat: quot enim tentationes in nomine meo superat, tot in meo diademate

mate

mate gēmas ponit pretiosas. Et Mechtildis. Quid pro eo, magistrorum sapiētissime, quod vt fatuus in veste alba delusus es? Respondit: Vt homo nullum quærat in vestibus ornatum, nec pretiositatem, sed solum necessitatē. Et Mechtildis. Quid gratiarum actionis pro eo, ô cordis mei vnice, quod tam inhumaniter & acriter flagellatus es? Respondit: Vt homo perfecta fidelitate & patientia, mecum perseueret, tam in prosperis, quam in aduersis. Et Mechtildis. Quid, amantissime, pro eo, quod pedibus crucifixus es? Respōdit: Vt omnia desideria sua homo fundet in me: & si meum non potest desiderium habere, habeat vt minimum, voluntatē habendi desiderium, & tunc accipiam voluntatē. Et Mechtildis. Quid pro eo, quod manibus cruci affixus es? Respondit. Vt homo se in omnibus bonis operibus exerceat, & cuncta opera mala propter me dimittat. Et Mechtildis. Quid tibi, ô dulcor vnice, debet gratiarum actionis homo referre pro illo amoris vulnere, quod in cruce

accepisti pro ipso homine, cum amor inuincibilis, sagitta amoris cor tuum mellifluum perforauit: vnde nobis aqua & sanguis in remedium profluxit, & sic deuictus magnitudine amoris sponsæ tuæ, mortuus es amoris morte? Respondit. Vt homo omnem voluntatē suam meæ conformet voluntati, & voluntas mea, illi semper in omnibus & super omnia sit accepta. Dixit præterea Dominus ad eam: In veritate dico tibi, si qs ex deuotione Passionis meæ lachrymas effuderit, nō aliter suscipiam, ac si ipse pro me sit passus. Tum Mechtildis: Et qua ratione aut qua deuotione ad has lachrymas peruenire valeo? Cui Dominus. Ego te docebo. Primò cogita, quali amicitia & dilectione inimicis meis obuiam processi, qui me cū gladijs & fustibus ad mortē quærebant, tanquam latronem & maleficum: sed ego illis tanquā mater filio, obuiam me dedi, vt eos de faucibus luporum eriperem. Secūdò, cum alapis immittibus me cæderent, quot alapas mihi dederunt, tot dulcia oscula animabus eorum.

eorum præbui: qui vsque in diem nouissimum per Passionem meam saluandi sunt. Tertio, cum ferocissime flagellarer, tam efficacè pro eis orationem fudi ad Patrem, vt multi ex eis conuerterentur. Quarto, cum spinam coronam capiti meo imponerent, quot spinas mihi impresserunt, tot gèmas in ipsorù coronam collocaui. Quinto, cum me cruci clavis affigerent, & omnia mèbra mea distenderent, ita vt ossa mea & viscera dinumerari possent, tota mea diuina virtute, attraxi animas eorum ad me, omnium videlicet, qui ad vitam æternam erant prædestinati, sicut prædixeram. *Cum exaltatus fuero à terra omnia traham ad meipsum.* Sexto, cum lancea latus meum aperirèt, ex corde meo propinaui eis poculum vitæ, qui per Adamum hauserāt poculum mortis, vt essèt oēs filij vitæ æternæ, & salutis in me, qui sū vita. Eadè sancta Mechtildis monet, vt qui Dominicæ Passionis colendam memoriam frequentare desiderat, singulis ferijs sextis vice horarù legat septies Psal-

mum. *Exaltabo te Domine quoniam suscepisti me*, sic enim futurum ut post anni circulū tot versus habeat, quot Dominus IESVS vulnera habuit. Cui nos tanquam illuminatę personę, cui Dominus multa eximia & admirāda secreta reuelavit fidē adhibere oportet: Verūm quia non omnes hoc deuotionis exercitium in opus conferre poterunt; propterea quod vel literas non norint, aut prædictum Psalmum memoria non teneant, aut fortè libros eundem continentes nō habeant, idcirco aliud hic deuotionis exercitium, quod eidē religiosę sanctimoniali Deus patefecit, subnectā: idque tantę utilitatis, ut Deus omnibus illud exercentibus statum salutis & verę deuotionis gratiam pollicitus fuerit.

In quarto libro Reuelationum eius legimus, quod cum vice quadam Deo offerret quinque millia, quadringenta & sexaginta orationes Dominicas, quas tota congregatio recitauerat, in vnione sanctissimorū vulnerū Christi, apparuit ei Dominus⁹ expansis manibus,

nibus, & omnibus vulneribus apertis
 dicens ad eam. Cùm penderē in Cru-
 ce, omnia vulnera mea patebant, &
 singula vocē ad Deum patrem emit-
 tentia, pro hominis salute interpel-
 labant, & sic vsque hodie clamore
 quodā Dei Patris iram, mitigant pec-
 catori. Et hoc dico tibi, quod nunquā
 mēdicus adeo potuit latificari acci-
 piendo eleemosynam, quam impor-
 tunis clamoribus acquisiuit, sicut ego
 exultans suscipio orationē, quæ mihi
 in honore vulnerum meorum exhi-
 betur; Et hoc dico tibi, quod hæc ora-
 tio nunquam pro aliquo deuotē &
 attentē legi poterit, quin ei obtineat
 statum salutis. Tum illa. Mi Domine,
 & quæ est attentio, in qua tibi vis le-
 gi? Qui respondit. Vt homo nō solum
 ore, sed etiā corde verba attentē pro-
 ferat, & vt minimum post quinque
Pater noster mihi commendet, & per
 hanc orationem. *Domine IESV Chri-
 ste fili Dei viui, suscipe hanc orationem
 in amore illo super excellenti, in quo om-
 nia vulnera tui sanctissimi corporis su-
 stinuisti, & mei miserere & omnibus*

*peccatoribus, cunctisq; fidelibus tam
vuis, quam defunctis.*

Hoc exercitium in vno anno, aut
breuiori etiam tempore exerceri po-
test, iuxta recitantis placitum, si ni-
mirum singulis dieb⁹ quindecim ora-
tiões Dominicas recitet, & ternis vi-
cibus prædictam orationem repetat.

Eidem sanctæ Virgini Deus tria re-
uelauit, quæ præteriri non debent: è
quod sint magnæ cōsolationis & ædi-
ficatiōis. Primum pro peccatoribus:
Secundum pro afflictis: Tertium pro
omnibus. Quoad primum dixit ad
eam. Peccator quousque in peccatis
est, me velut in cruce distentum vin-
culis constringit: sed mox cum per
pœnitentiam ad me conuertitur, cō-
tinuo me absoluit. Et ego cum gratia
mea & misericordia de cruce solu-
tus, totus super eum ruo, sicut olim
supra Ioseph, cum me de cruce sol-
ueret, cecidi, meque ipsum totum in
potestati eius trado, vt de me omnia
quæ voluerit, facere possit. Quod si
in peccatis vsq; ad mortē perseuera-
uerit, iustitia mea super eum potesta-
tem.

rem habebit, quæ tunc eū secundum quod meruit iudicabit. Quoad secundum: cum ipsa pro quodam afflicto Dominum oraret, dixit ei Dominus. Si quis ita tristatur, vt sibi videatur, quod libentius moreretur, quam illam perferret tristitiã: quoties illud grauamen mihi obtulerit, proponēs in eo de cætero velle durare, toties oblationem illam suscipiam ac si pro me passus sit. Quoad tertium, cum illa quodam tēpore interrogaret Dominum, quid sibi in homine maximè placeret. Respōdit Dominus: Vt quilibet cum magna gratitudine perpēdat & iugi memoria reuoluat, omnium virtuosorum operum meorū exercitia, quæ in terris operatus sum, & omnium pœnarum & iniuriarum mearum, quas sustinui triginta tribus annis. Adhæc in quanta vixi miseria, & quantę mihi exhibitę fuerint contumeliæ à meis creaturis, & quomodo demum mortuus sum in cruce morte amarissima, ob amorem animæ hominis, quam mihi sponsam mercatus sum pretioso meo sanguine.

ne.

106 **MEDIT. DIEI DOMIN.**
ne. Hæc omnia vnicuique ita sint ac-
cepta & grata, ac si propter ipsius so-
lummodo perpeſſus ſim ſalutem.

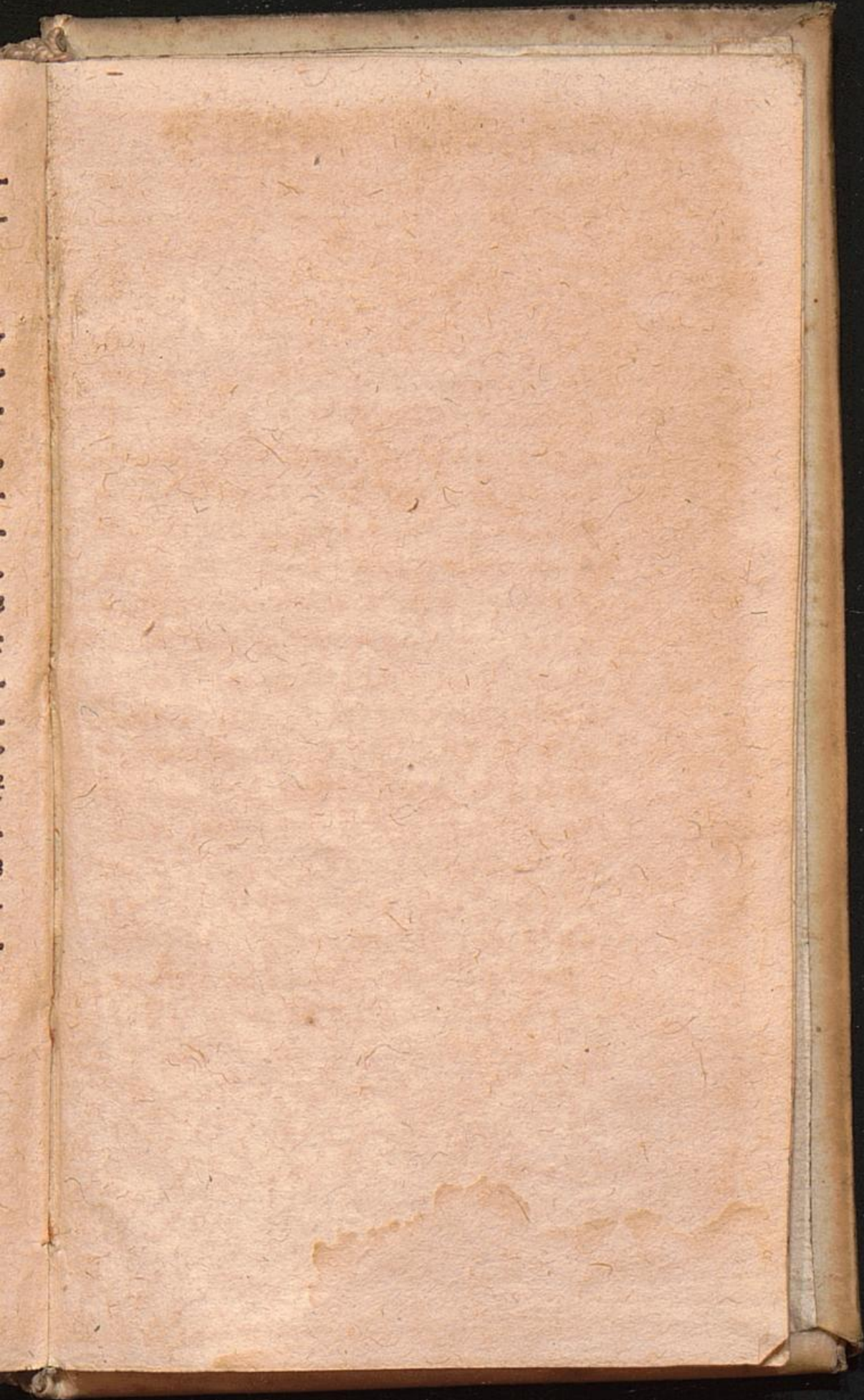
Lib. Coll. Sal. I. in Paderborn. a. 1613.

C O N C L U S I O.

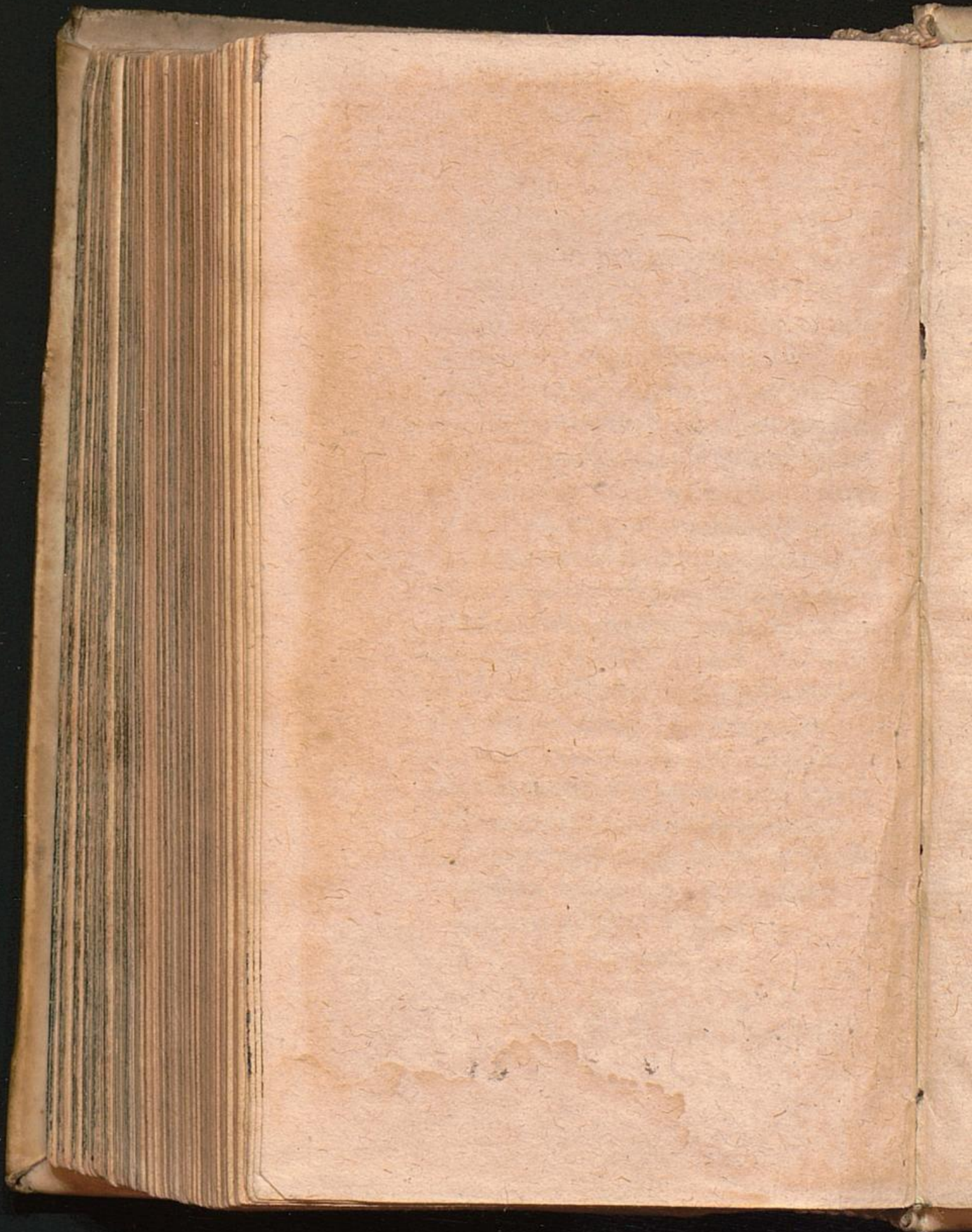
Habes, Illuſtriſ. Domina, breuiter
declarata, quæ feruens tua deuotio &
acris intellectus dilatare poterit, &
multò accuratiùs, quàm ſcripta fuerint,
contemplari. Ignosce quod reſtam ma-
gnas, de quibus integra volumina con-
ſcribi poſſent, tam leuiter tranſſerim.
Mea enim intentio non alia fuit, quam
breue quoddam memoriale, cõſcribere:
cuius aliquam partem ſingulis hebdo-
mada diebus conſiderares, ad cõſeruan-
dam aſſiduã I E S V Chriſti Domini &
Redemptoris noſtri memoriam, quæ eſt
dulcis ſuper omnia, & in omnibus ad-
uerſitatibus nos conſolatur, augendo in
animabus noſtris deuotionem & chari-
tatem, quæ eſt ſumma Chriſtiane reli-
gionis perfectio. Quod tibi & mihi
tribuat omnipotens Deus, qui eſt
benedictus in ſecula.

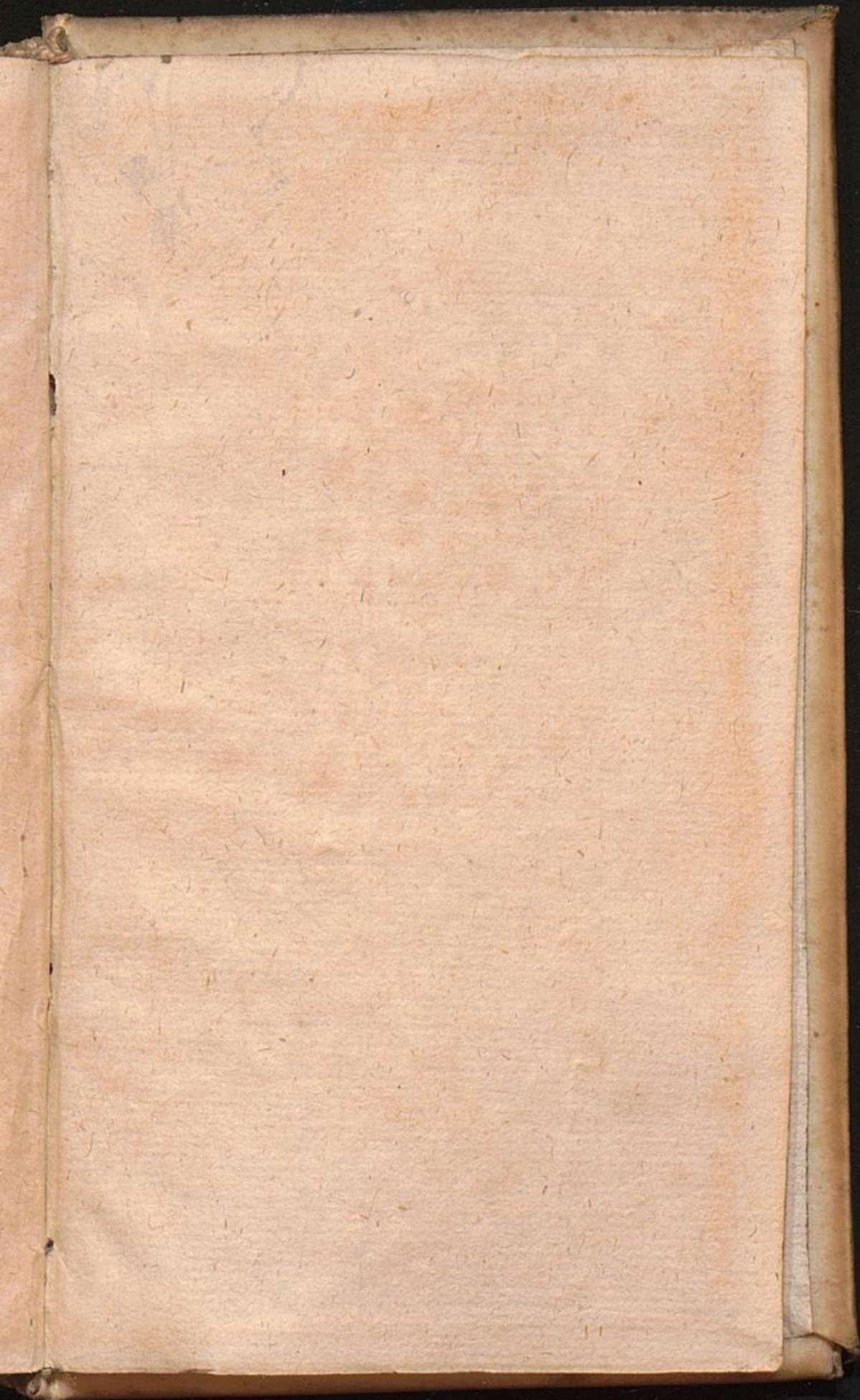
Amen.

F I N I S.

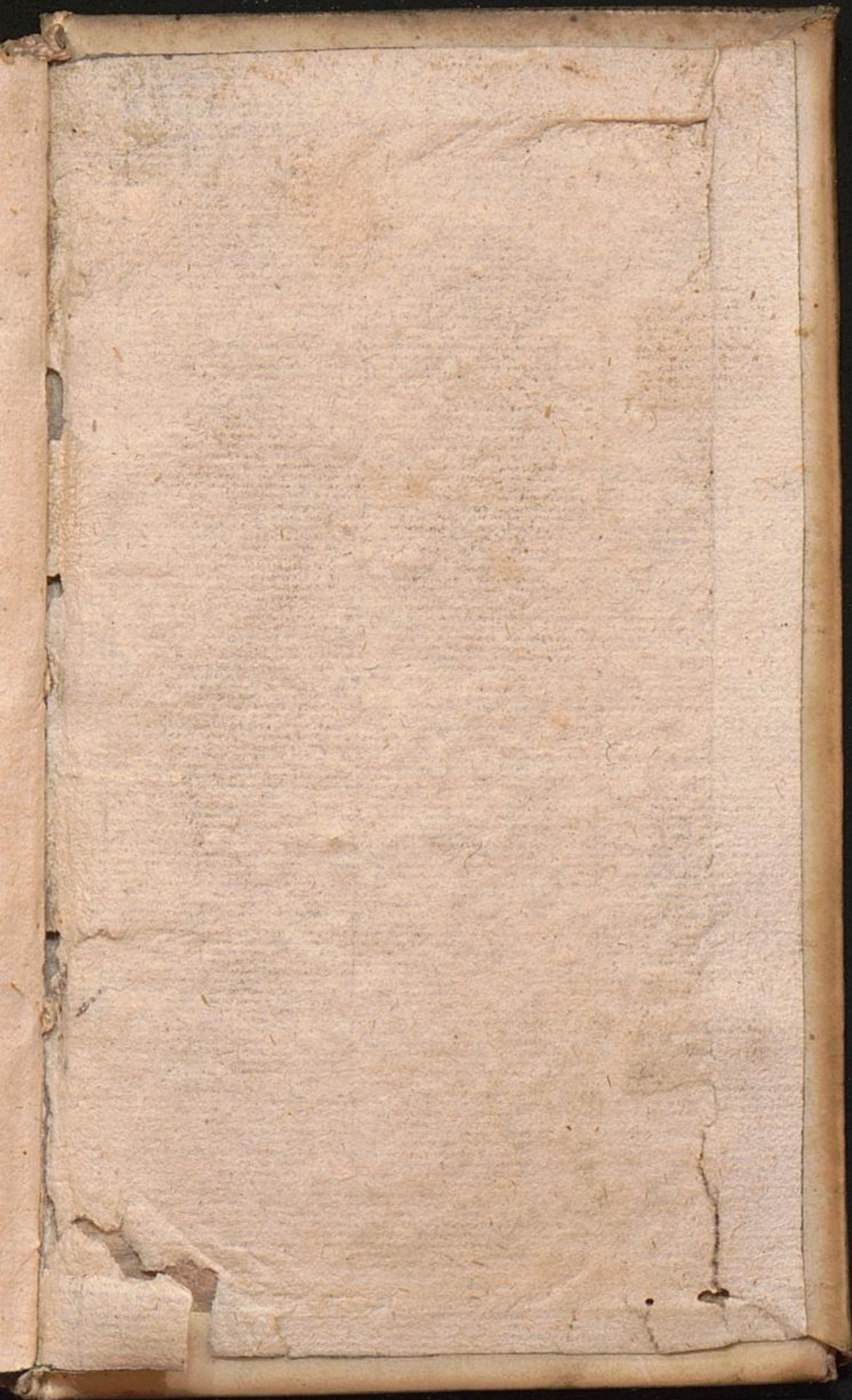

Balsamonis
instructio de con-
fectio salutaria
modo et in

~~in~~
~~in~~
~~in~~
~~in~~

Th

2854